

ØSTRE LANDSRET
DOM
afsagt den 19. november 2024

Sag BS-22481/2022
(11. afdeling)

Tryg Forsikring A/S
(advokat Pia Skotte Winsløw)

mod

Ankestyrelsen
(advokat Sanne H. Christensen)

og

Sag BS-51274/2022
(11. afdeling)

Tryg Forsikring A/S
(advokat Pia Skotte Winsløw)

mod

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring
(advokat Sanne H. Christensen)

Landsdommerne Ole Dybdahl, Mikael Sjöberg og Martin Melchior (kst.) har deltaget i sagernes afgørelse.

Sagernes baggrund

Hovedsagen mellem Tryg Forsikring A/S og Ankestyrelsen (BS-22481/2022) er anlagt ved Retten i Hillerød den 21. januar 2022. Ved kendelse af 14. juni 2022 er sagen henvist til behandling ved landsretten efter retsplejelovens § 226, stk. 1.

Hovedsagen angår prøvelse af Ankestyrelsens afgørelse af 17. juni 2021 om Tryg Forsikrings mulighed for at kræve tilbagebetaling af Persons løbende erstatning for tab af erhvervsevne for perioden fra den 1. januar 2016 til den 31. marts 2017 ved at foretage modregning i det fastsatte kapitalbeløb, der blev beregnet fra den 29. december 2015.

Adcitationssagen mellem Tryg Forsikring og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (BS-51274/2022) er anlagt ved Retten i Hillerød den 10. november 2022. Ved kendelse af 9. december 2022 er sagen henvist til behandling ved landsretten efter retsplejelovens § 226, stk. 1.

Adcitationssagen angår prøvelse af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 6. marts 2017 om, at omsætningstidspunktet for kapitalbeløbet til Person for tab af erhvervsevne skal fastsættes til den 29. december 2015.

Parternes påstande

Sagsøgeren, Tryg Forsikring, har over for Ankestyrelsen nedlagt påstand om, at Ankestyrelsens afgørelse af 17. juni 2021 er ugyldig, subsidiært at sagen hjemvises til fornyet behandling.

Sagsøgte, Ankestyrelsen, har over for den principale påstand påstået frifindelse, og over for den subsidiære påstand påstået afvisning, subsidiært frifindelse.

Tryg Forsikring har over for Arbejdsmarkedets Erhvervssikring nedlagt påstand om, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal anerkende, at omsætningstidspunktet for kapitalbeløbet tilkendt Person ved Ankestyrelsen af-gørelse af 21. februar 2017 skal fastsættes til den 31. marts 2017, subsidiært at sagen hjemvises til fornyet behandling hos Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Adciterede, Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, har påstået frifindelse.

Sagsfremstilling

Person var den 11. oktober 2008 udsat for en arbejdsulykke, hvorved hun pådrog sig en lænderygskade.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (dengang og indtil 2016 Arbejdsskadestyrelsen) traf første gang afgørelse om erstatning for tab af erhvervsevne den 23. maj 2012, hvor Person blev tilkendt midlertidig erstatning for et midlertidigt erhvervsevnetab på 35 % med virkning fra den 8. juli 2011. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderede ved afgørelser af 21. november 2012, 30. juli

2013 og 19. januar 2014, at hun fortsat havde et midlertidigt erhvervsevnetab på 35 %. Hverken Person eller Tryg Forsikring påklagede disse afgørelser.

Ved afgørelse af 29. december 2015 vurderede Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fortsat, at Person havde et midlertidigt erhvervsevnetab på 35 %, og at hun fortsat skulle modtage løbende erstatning herfor. Af afgørelsen fremgår bl.a.:

”Afgørelse

Dit aktuelle tab af erhvervsevne på grund af arbejdsskaden er stadig 35 procent.

Det månedlige beløb, som du hidtil har fået udbetalt i erstatning, fortsætter uændret. (Lov om arbejdsskadesikring § 17, stk. 5)

...

Du kan ikke få udbetalt engangsbeløb

Du kan ikke få erstatning udbetalt som engangsbeløb, da denne afgørelse er midlertidig.

(Lov om arbejdsskadesikring § 27, stk. 1)

...

Midlertidig afgørelse om tab af erhvervsevne

Vi kan ikke vurdere de fremtidige følger af arbejdsskaden, da din erhvervsmæssige situation ikke er endeligt afklaret. Derfor træffer vi en midlertidig afgørelse om tab af erhvervsevne og vurderer dit aktuelle tab. (Lov om arbejdsskadesikring § 17, stk. 3)

...

Begrundelse

Vi traf senest afgørelse om tab af erhvervsevne den 9. januar 2014. Du var ikke i arbejde, men modtog sygedagpenge. Din erhvervsmæssige situation var derfor uafklaret, og vi traf en midlertidig afgørelse om tab af erhvervsevne.

...

Din erhvervsmæssige situation er stadig meget uafklaret.

Vi vurderer derfor fortsat, at dit aktuelle tab af erhvervsevne er 35 procent.”

Tryg Forsikring påklagede afgørelsen til Ankestyrelsen, idet forsikringselskabet anførte navnlig, at der burde være truffet en endelig afgørelse om Persons tab af erhvervsevne.

Ved Ankestyrelsens afgørelse af 21. februar 2017 vurderede styrelsen, at Person havde et varigt erhvervsevnetab på 35 %, og at erstatningen herfor skulle udbetales som et kapitalbeløb. Af afgørelsen fremgår bl.a.:

”Afgørelse

Tryg har klaget over Arbejdsskadestyrelsens (Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings) afgørelse om erstatning for tab af erhvervsevne. Arbejdsskadestyrelsen (Arbejdsmarkedets Erhvervssikring) afgjorde sagen den 29. december 2015.

...

Vi er således kommet til det samme resultat som Arbejdsskadestyrelsen (Arbejdsmarkedets Erhvervssikring) vedrørende erhvervsevnetabsprocentens størrelse. Vi har dog vurderet, at erstatningen ikke er midlertidig, men varig. Du vil derfor nu få udbetalt erstatningen som et én-gangsbeløb.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring kontakter dig.

...

Begrundelsen om afgørelsen om erstatning for tab af erhvervsevne Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at du som følge af arbejdsskaden har et varigt tab af erhvervsevne på 35 procent.

Hvad er afgørende for resultatet

...

Det er herefter vores vurdering, at de helbredsmæssige følger efter arbejdsskaden for længst er afklaret. De erhvervsmæssige følger efter arbejdsskaden er efter vores vurdering også afklarede. ...

Bemærkninger til klagen

Tryg har skrevet, at de er uenige i at der træffes en midlertidig afgørelse. Arbejdsskaden skete 11. oktober 2008 og første afgørelse om erstatning for tab af erhvervsevne var den 23. maj 2012. Dette sammenholdt med, at din erhvervsevne som følge af arbejdsskaden har været afklaret i lang tid, gør at Tryg finder, at der skal træffes en endelig afgørelse, hvor der tages højde for din konkurrerende sygdom. Du har nu været sygemeldt i 3 år grundet stress og depression. Det er derfor ikke længere arbejdsulykken, der er årsag til, at der ikke kan træffes en endelig afgørelse om erhvervsevnetabet. ...

Vi bemærker, at vi er enige med Tryg i, at der er grundlag for at træffe en endelig afgørelse om erstatning for tab af erhvervsevne. ...”

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring traf den 6. marts 2017 afgørelse om beregningen af kapitalbeløbet pr. 29. december 2015. I den forbindelse anførte Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, at Tryg Forsikring kunne fratække (efterregulere) den tidligere udbetalte løbende erstatning for perioden fra den 1. januar 2016 til den 31. marts 2017 i kapitalbeløbet. Af afgørelsen fremgår bl.a.:

”Afgørelse

Du har ret til erstatning for tab af erhvervsevne på 35 procent.

Du får udbetalt et skattefrit engangsbeløb på 1.770.811 kroner i erstatning. ...

Engangsbeløbet er beregnet fra den 29. december 2015, hvor vi tidligere traf afgørelse i din sag.

Hvis Tryg har udbetalt månedlige beløb til dig i perioden efter den 1. januar 2016, kan Tryg fratække månedlige beløb i dit engangsbeløb, dog kun månedlige beløb svarende til 35 procent tab af erhvervsevne i perioden fra den 1. januar 2016 til den 31. marts 2017. Det skyldes, at dit engangsbeløb på 1.770.811 kroner for 35 procent tab af erhvervsevne, som er opgjort fra den 29. december 2015, dækker samme tab i samme tidsrum, som erstatningen for 35 procent tab af erhvervsevne, der måtte være udbetalt til dig som månedlige beløb i perioden fra den 1. januar 2016 til den 31. marts 2017. Fratrukket i din erstatning er en efterregulering, der sikrer, at du ikke får udbetalt mere i erstatning, end du har krav på efter loven.

Hvis Tryg fratrukker månedlige beløb i dit engangsbeløb, kan du henvende dig hos SKAT for at høre om muligheden for at få tilbagebetalt skat af de for meget udbetalte månedlige beløb, som du gennem fratrukket tilbagebetaler til Tryg.

...

Begrundelse

Der henvises til Ankestyrelsens afgørelse af 21. februar 2017. ”

Ved afgørelse af 23. december 2020 genoptog Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afgørelsen af 6. marts 2017 om efterregulering (modregning) på ulovbestemt grundlag efter forvaltningsretlige regler og traf afgørelse om, at Tryg Forsikring ikke havde ret til at modregne den for meget udbetalt løbende erstatning for tab af erhvervsevne for perioden fra den 1. januar 2016 til den 31. marts 2017 i kapitalbeløbet.

Tryg Forsikring påklagede afgørelsen til Ankestyrelsen, der den 17. juni 2021 stadfæstede Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse. Af Ankestyrelsens afgørelse fremgår bl.a.:

”Afgørelse

TRYG FORSIKRING A/S har klaget over Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afgørelse om efterregulering/modregning.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afgjorde sagen den 23. december 2020.

Ankestyrelsen har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Forsikringsselskabet havde ikke ret til at efterregulere (modregne) for meget udbetalt løbende erstatning i den fastsatte kapitalerstatning.
- Arbejdsmarkedets Erhvervssikring havde ret til at ophæve deres tidligere afgørelse af den 6. marts 2017.

Det betyder, at vi stadfæster Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afgørelse.

Du har dermed ret til at få udbetalt det beløb, der tidligere er efterreguleret (modregnet).

...

Begrundelsen for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at forsikringsselskabet ikke havde ret til at foretage modregning af for meget udbetalt løbende erstatning i den fastsatte kapitalerstatning.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring havde således også ret til at ophæve deres tidligere afgørelse af den 6. marts 2017, da den var i strid med vores udmeldte praksis i principmeddelelse 96-12.

Hvad er afgørende for resultatet?

Forsikringsselskabet har den 21. august 2020 oplyst, at de har efterreguleret (modregnet) i din kapitalerstatning for perioden den 1. januar 2016 til den 31. marts 2017.

Vi lægger vægt på, at du hverken vidste eller burde vide, at du ikke havde ret til løbende ydelser i perioden fra den 1. januar 2016 til den 31. marts 2017, som følge af, at Ankestyrelsen efterfølgende traf en endelig afgørelse om tab af erhvervsevne.

Vi vurderer derfor, at der ikke er grundlag for at træffe en afgørelse om tilbagebetaling efter arbejdsskadesikringslovens § 40 a, stk. 1, nr. 3.

Vi lægger i den forbindelse også vægt på, at arbejdsskadesikringslovens § 40a ifølge forarbejderne udtømmende gør op med mulighederne for at kræve tilbagebetaling og at modregning forudsætter gensidighed.

Der foreligger ikke gensidighed, når forsikringsselskabets modfordringer består i ydelser, som ikke kan kræves tilbagebetalt efter loven.

Vi vurderer på den baggrund, at der ikke var noget gensidigt gældsforhold, hvorfor der ikke var en ret til efterregulering (modregning).

Vi henviser generelt til vores principmeddelelse 96-12 og Østre Landsrets dom af 26. juni 2014.

Vi er opmærksomme på, at problemstillingen i denne sag ikke er fuldt ud identisk med omstændighederne i den konkrete sag, som blev behandlet med vores principmeddelelse 96-12 og Østre Landsrets dom af 26. juni 2014. I denne sag er der tale om samme tidsrum, idet kapitalerstatningen yder kompensation fra den 29. december 2015 og frem til pensionsalderen, og de løbende erstatninger er delvist udbetalt i det tidsrum. Som det fremgår af principmeddelelsen 96-12, er vi af den opfattelse, at kapitalerstatninger på arbejdsskadeområdet ikke kan si-destilles med de forsørgelsesydelse, som er omhandlet i øvrig dom-stolspraksis om dobbeltforsørgelse.

Når vi vurderer, at kapitalerstatninger på arbejdsskadeområdet ikke er en forsørgelsesydelse skyldes det 1), at borgeren normalt har en anden forsørgelsesydelse ved siden af kapitalerstatningen, 2) at ydelsen har til formål at dække tabet for hele perioden frem til folkepensionsalderen og dermed ikke er knyttet til et konkret tab, 3) at kapitalerstatning ikke er en indkomst men en formue – både i relation til skat og i forhold til beregning af forsørgelsesydelse, såsom førtidspension samt at 4) ydelserne beregnes forskelligt og konsekvensen af at statuere dobbeltforsørgelse, er, at der foretages et uforholdsmæssigt fradrag i kapitalerstatningen.

Vi bemærker i den forbindelse, at dobbeltforsørgelse på arbejdsskade-forsikringslovens område ikke kan afvises generelt på grund af dom-stolspraksis (U1992.695H), hvor Højesteret vurderede, at der var grundlag for at kræve tilbagebetaling, selvom tilbagebetalingsreglen i relevante lov "udtømmende" gjorde op med mulighederne for at kræve tilbagebetaling.

Vi bemærker i øvrigt, at det af Østre Landsrets dom af 26. juni 2014 fremgår: "allerede fordi skadelidte således ikke har pligt til at tilbagebetale de for meget modtagne beløb, har forsikringsselskabet ikke noget krav, der kan rettes mod skadelidte som led i en modregning. Den omstændighed, at skadelidte herved samlet set opnår en udbetaling, der overstiger de erstatninger, som hun i medfør af Ankestyrelsens afgørelse er berettiget til, kan ikke føre til et andet resultat."

Vi bemærker således, at overkompensation ikke i sig selv er en tilstrækkelig begrundelse for at kræve en ydelse tilbagebetalt, idet dette som udgangspunkt forudsætter, at ydelsen er modtaget mod bedre vidende, jf. lovens § 40a.

Vi vurderer på den baggrund, at forsikringsselskabet ikke havde ret til at efterregulere (modregne) af for meget udbetalt løbende erstatning i den fastsatte kapitalerstatning.

...

Bemærkninger til klagen

...

Derudover anfører forsikringsselskabet vedrørende efterregulering, at Arbejdsmarkedets Erhvervsforsikring i afgørelsen angiver, at § 40 a udtømmende gør op med muligheden for tilbagebetaling. Selskabet

henviser i den forbindelse til Ankestyrelsens brev af den 4. september 2020, hvor vi gør opmærksom på, at der gælder et ulovbestemt princip om dobbeltforsørgelse ved siden af reglerne om tilbagebetaling i den sociale lovgivning. Vi bemærker i brevet, at vi i principmeddelelserne 96-12 og 117-12 har vurderet, at principperne om dobbeltforsørgelse og-så gjaldt på arbejdsskadelovens område.

I brevet af den 4. september 2020, anfører Ankestyrelsen endvidere, at kapitalerstatningen ikke er en forsørgelsesydelse. Det betyder, at hvis ydelserne havde vedrørt samme periode, ville vi alligevel være nået til det resultat, at der ikke forelå dobbeltforsørgelse. Tryg er ikke enig i synspunktet om, at der ikke kan modregnes i kapitalbeløb med begrundelsen, at kapitalbeløb ikke er en forsørgelsesydelse. Tryg Forsik-ring anfører, at både kapitalbeløb og løbende ydelser er erhvervsevnetabserstatning, hvilke begge erstatter indtægt/løn/arbejdsvederlag.

...

Dernæst er vi opmærksomme på, at [Tryg Forsikring] ikke er enige i vores praksis. Vi vurderer dog, at en kapitalerstatning ikke er en forsørgelsesydelse, hvorfor der ikke er tale om dobbeltforsørgelse. Der kan således ikke ske modregning i en sådan erstatning, selvom ydelserne vedrører samme periode. Forsikringsselskabet har derfor ikke ret til at efterregulere (modregne) i nærværende sag.”

Der er derudover fremlagt brev af 4. september 2020 fra Ankestyrelsen til Alm. Brand Forsikring A/S. Af brevet fremgår bl.a.:

”I mail af 20 august 2020 har du bedt Ankestyrelsen om at se på spørgsmålet om efterregulering. Du spørger dels til selve problemstillingen om efterregulering, dels til Ankestyrelsens muligheder for at påvirke sagsbehandlingen i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES), med henblik på, at sager hos AES sættes i bero, indtil spørgsmålet er genovervejet.

Du har skrevet, at dommen 2014.3266Ø ikke vedrørte dobbeltforsørgelse, idet der var tale om en ”fremadrettet” kapitalerstatning og løbende ydelser for perioder tilbage i tid. Fordi § 40a var en kodificering af praksis for tilbagebetaling, mener du, at Ankestyrelsen med fordel kan se på praksis på andre områder, hvilket Ankestyrelsen ikke har gjort. Du har derfor sendt os ”Redegørelse vedrørende Udbetaling Dan-mark”, og henviser til s. 28ff.

Vi er enige med dig i, at der gælder et ulovbestemt princip om dobbeltforsørgelse ved siden af reglerne om tilbagebetaling i den sociale lovgivning. I principmeddelelserne 96-12 og 117-12 har vi således vurderet, at princippet om dobbeltforsørgelse også gjaldt på arbejdsskadelovens område.

Principmeddelelse 96-12 er den samme sag, som er afgjort ved 2014-3266Ø, hvor der som du nævner, ikke var tale om dobbeltforsørgelse, fordi ydelserne ikke vedrørte samme periode(r). AES havde imidlertid begrundet tilbagebetalingen/modregningen med, at der forelå dobbelt-

forsørgelse, hvorfor vi var nødt til at tage stilling til det. Vi bemærkede også, at ”kapitalerstantingen ikke er en forsørgelsesydelse”, hvilket betyder, at hvis ydelserne havde vedrørt samme periode, ville vi alligevel være nået til det resultat, at der ikke forelå dobbeltforsørgelse.

Principafgørelse 117-12 vedrørte en tjenestemand's pension og en lø-bende erstatning for tab af erhvervsevne for samme periode, hvilket be-tød, at der var tale om dobbeltforsørgelse. Konkret vurderede vi imid-ler-tid, at AES ikke kunne kræve erstatningen tilbagebetalt, da der forelå en myndighedsfejl.

Du har i din mail til os vedhæftet vores svar til AES af 17. marts 2020. I brevet redegør vi kort for, at vi genoptager en konkret sag, da vi efter henvendelsen fra AES blev opmærksom på, at den sag for år tilbage var blevet afgjort forkert. En anden sag var afgjort korrekt og i overens-stemmelse med principmeddelelse 96-12.

Du har fået aktindsigt i vores brev af 17. marts 2020 til AES. Brevet er et svar på en henvendelse fra AES om udfaldet af to konkrete sager. Som det fremgår af vores brev, fandt vi, at den ene sag (fra 2015) ikke var af-gjort korrekt, og vi ville genoptage den og behandle den efter den prak-sis, som er beskrevet i principmeddelelse 96-12.

Ankestyrelsen har således ikke fastsat en ny praksis.

Vi er ikke bekendt med, at vi har verserende sager, hvor der er klaget over dobbeltforsørgelse/efterregulering.

Hvis vi modtager en sådan klagesag om dobbeltforsørgelse, vil vi na-turligvis behandle den og herunder også vurdere, om der er grundlag for flere principielle udmeldinger.”

Retsgrundlag

Den nugældende arbejdsskadesikringslov som affattet ved lovekendtgørelse nr. 919 af 25. juni 2024 er oprindeligt indført ved lov nr. 422 af 10. juni 2003. Loven erstattede lov nr. 390 af 20. maj 1992 om sikring mod følger af arbejds-skade med senere ændringer.

Forud for lov nr. 1541 af 12. december 2023, der trådte delvist i kraft den 1. juli 2024, havde arbejdsskadesikringslovens § 17 følgende ordlyd:

”§ 17

Har arbejdsskaden nedsat tilskadekomnes evne til at skaffe sig indtægt ved arbejde, har den pågældende ret til erstatning for tab af erhvervsevne. Der ydes ikke erstatning, hvis tabet af erhvervsevne er mindre end 15 pct.

Stk. 2. Ved bedømmelsen af tabet af erhvervsevne tages hensyn til tilskadekomnes muligheder for at skaffe sig indtægt ved sådant arbejde, som med rimelighed kan forlanges af den pågældende efter dennes ev-

ner, uddannelse, alder og muligheder for erhvervsmæssig omskoling og optræning.

Stk. 3. Hvis den erhvervsmæssige situation ikke er afklaret, kan Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffe en midlertidig afgørelse om erstatning for erhvervsevnetab.

Stk. 4. Erstatning for tab af erhvervsevne til et barn med fosterskade, jf. § 7, stk. 1, nr. 2, eller til et barn med sygdomme som følge af påvirkning af forældrene før befrugtningen eller efter fødslen, jf. § 7, stk. 2, kan tildes fra det 15. år.

Stk. 5. Erstatningen tilkendes som en løbende ydelse, medmindre den kapitaliseres efter reglerne i § 27.

Stk. 6. Ved fuldstændigt tab af erhvervsevne udgør den løbende ydelse årligt 83 pct. af tilskadekomnes årsløn, jf. § 24, og ved nedsættelse af erhvervsevnen en forholdsmæssig del heraf.

Stk. 7. Den årlige erstatning udbetales med 1/12 månedligt forud. Erstatningen løber fra det tidspunkt, hvor der er påvist et tab af erhvervsevne, dog ikke fra et tidspunkt, der ligger, før arbejdsskaden er anmeldt. Udbetaling af løbende erstatning ophører med udgangen af den måned, hvor tilskadekomne når folkepensionsalderen, jf. lov om social pension. Er tilskadekomne på tidspunktet for afgørelsen 2 år eller mindre fra at nå folkepensionsalderen, udbetales erstatningen efter reglerne i § 27 som et kapitalbeløb med den faktor, der er fastsat for en person, der er 2 år fra at nå folkepensionsalderen, ganget med den årlige løbende erstatning. Det samme gælder tilskadekomne, der har nået folkepensionsalderen.

Stk. 8. Udbetales erstatningen som et kapitalbeløb efter reglerne i § 27, stk. 1, 1. pkt., har tilskadekomne ret til en løbende erstatning fra det tidspunkt, hvor der er påvist et tab af erhvervsevne, dog ikke fra et tidspunkt, der ligger, før arbejdsskaden er anmeldt, og frem til tidspunktet for omsætningen af erstatningen.

Stk. 9. Reglerne i stk. 7 og 8 anvendes tilsvarende i sager, der genoptages efter §§ 41 og 42. Der udbetales i disse sager ikke erstatning fra et tidspunkt, der ligger før anmodningen om genoptagelse, eller før Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har genoptaget sagen, jf. § 42.”

Forud for lov nr. 1541 af 12. december 2023 havde arbejdsskadesikringslovens § 27 følgende ordlyd:

”§ 27

Løbende årlig erstatning tilkendt efter §§ 17 og 17 a for tab af erhvervsevne på mindre end 50 pct. skal normalt og uden den erstatningsberettigedes samtykke omsættes til et kapitalbeløb. Erstatning for tab af erhvervsevne udbetales som et kapitalbeløb, når den tilkendes personer, der på afgørelsestidspunktet er 2 år eller derunder fra at nå folkepensionsalderen, jf. lov om social pension. Det samme gælder tilskadekom-

ne, der har nået folkepensionsalderen. Erstatning kan ikke omsættes til kapitalbeløb, når der er truffet midlertidig afgørelse om erstatning for tab af erhvervsevne efter § 17, stk. 3 og § 17 a, stk. 4.

Stk. 2. Ved løbende årlig erstatning tilkendt for tab af erhvervsevne på 50 pct. og derover omsættes den del af erstatningen, der svarer til et tab af erhvervsevne på op til 50 pct., til kapitalbeløb, når den erstatningsberettigede har anmodet herom. En tilkendt løbende erstatning kan ikke omsættes til et kapitalbeløb, når modtageren er 2 år eller mindre fra at nå folkepensionsalderen, jf. lov om social pension.

Stk. 3. Erstatning efter § 20 for tab af forsørger omsættes til kapitalbeløb efter anmodning fra den erstatningsberettigede.

Stk. 4. Omsætning af løbende erstatning til kapitalbeløb finder sted på grundlag af erstatningens størrelse på omsætningstidspunktet. Omsætningstidspunktet er det tidspunkt, hvor kapitalbeløbet kan udbetales. Omsætning af erstatning har alene virkning for fremtiden. Faktorerne for omsætning af løbende erstatning til kapitalbeløb fastsættes på baggrund af aktuarmæssige principper i spring af hele år og måneder. Beskæftigelsesministeren fastsætter efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Erhvervssikring årligt inden udgangen af oktober måned de nærmere regler for omsætning af løbende erstatning til kapitalbeløb, der tilkendes og beregnes i det følgende år.

Stk. 5. Når der er truffet endelig afgørelse om erstatning for tab af erhvervsevne og den erstatningsberettigede har begæret erstatningen omsat til kapitalbeløb, udbetales beløbet til boet, hvis den erstatningsberettigede afgår ved døden, inden kapitalbeløbet er udbetalt. Omsætning af løbende ydelse til kapitalbeløb finder sted på grundlag af ydelsens størrelse på dagen før dødsfaldet.”

Ved lov nr. 1541 af 12. december 2023 fik arbejdsskadesikringslovens § 17 følgende ordlyd:

”§ 17

Har arbejdsskaden nedsat tilskadekomnes evne til at skaffe sig indtægt ved arbejde, har den pågældende ret til erstatning for tab af erhvervsevne. Tabet af erhvervsevne fastsættes på grundlag af forskellen mellem tilskadekomnes indtjeningssevne før arbejdsskaden, jf. stk. 2, og indtjeningssevnen efter arbejdsskaden, jf. stk. 3. Tabet af erhvervsevne fastsættes til 15, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90 eller 100 pct. Der ydes ikke erstatning, hvis tabet af erhvervsevne er mindre end 15 pct.

Stk. 2. Indtjeningssevnen før arbejdsskaden svarer til den årsløn, der er fastsat efter § 24, opreguleret til afgørelsestidspunktet. Er tilskadekomnes årsløn fastsat til den maksimale årsløn i § 24, stk. 10, 1. pkt., udgør indtjeningssevnen før arbejdsskaden den faktiske samlede indkomst ved arbejde efter § 24, stk. 1 eller 2, opreguleret til afgørelsestidspunktet, jf. § 24, stk. 7, efter princippet i § 25, stk. 1.

Stk. 3. Indtjeningssevnen efter arbejdsskaden fastsættes til tilskadekomnes indtjening på afgørelsestidspunktet, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. Ved bedømmelsen af erhvervsevnetabet tages hensyn til tilskadekomnes muligheder for at skaffe sig indtægt ved sådant arbejde, som med rimelighed kan forlanges af den pågældende efter dennes evner, uddannelse, alder og muligheder for erhvervsmæssig omskoling og genoptræning el.lign.

Stk. 5. Hvis den erhvervsmæssige situation ikke er afklaret, kan Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffe en midlertidig afgørelse om erstatning for erhvervsevnetab, jf. dog § 18 c.

Stk. 6. Erstatning for tab af erhvervsevne til et barn med fosterskade, jf. § 7, stk. 1, nr. 2, eller til et barn med sygdomme som følge af påvirkning af forældrene før befrugtningen eller efter fødslen, jf. § 7, stk. 2, kan tidligst ydes fra det 15. år.

Stk. 7. Erstatningen tilkendes som en løbende erstatning, medmindre den kapitaliseres efter reglerne i § 27.

Stk. 8. Ved fuldstændigt tab af erhvervsevne udgør den løbende erstatning årligt 83 pct. af tilskadekomnes årsløn, jf. § 24, og ved nedsættelse af erhvervsevnen en forholdsmæssig del heraf. For tilskadekomne, der har gennemført en uddannelse med uddannelsesgodtgørelse, jf. § 18 a, udgør den løbende erstatning for skader, der har givet anledning til, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har igangsat visitation til uddannelsesgodtgørelse, jf. § 18 a, stk. 1, ved fuldstændigt tab af erhvervsevne 100 pct. af tilskadekomnes årsløn, jf. § 24, og ved nedsættelse af erhvervsevnen en forholdsmæssig del heraf.

Stk. 9. Den årlige erstatning udbetales med 1/12 månedligt forud. Erstatningen løber fra det tidspunkt, hvor der er påvist et tab af erhvervsevne, dog ikke fra et tidspunkt, der ligger, før arbejdsskaden er anmeldt. Udbetaling af løbende erstatning ophører med udgangen af den måned, hvor tilskadekomne når folkepensionsalderen, jf. lov om social pension. Er tilskadekomne på tidspunktet for afgørelsen 2 år eller mindre fra at nå folkepensionsalderen, udbetales erstatningen efter reglerne i § 27 som et kapitalbeløb med den faktor, der er fastsat for en person, der er 2 år fra at nå folkepensionsalderen, ganget med den årlige løbende erstatning. Det samme gælder tilskadekomne, der har nået folkepensionsalderen.

Stk. 10. Udbetales erstatningen som et kapitalbeløb efter reglerne i § 27, stk. 1, 1. pkt., har tilskadekomne ret til en løbende erstatning fra det tidspunkt, hvor der er påvist et tab af erhvervsevne, dog ikke fra et tidspunkt, der ligger, før arbejdsskaden er anmeldt, og frem til tidspunktet for omsætningen af erstatningen.

Stk. 11. Reglerne i stk. 9 og 10 anvendes tilsvarende i sager, der genoptages efter §§ 41 og 42. Der udbetales i disse sager ikke erstatning fra et tidspunkt, der ligger før anmodningen om genoptagelse, eller før Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har genoptaget sagen, jf. § 42.”

Ved lov nr. 1541 af 12. december 2023 fik arbejdsskadesikringslovens § 27 følgende ordlyd:

”§ 27

Løbende årlig erstatning tilkendt efter §§ 17 og 17 a for tab af erhvervsevne på mindre end 50 pct. skal normalt og uden den erstatningsberettigedes samtykke omsættes til et kapitalbeløb. Erstatning for tab af erhvervsevne udbetales som et kapitalbeløb, når den tilkendes personer, der på afgørelsestidspunktet er 2 år eller derunder fra at nå folkepensionsalderen, jf. lov om social pension. Det samme gælder tilskadekomne, der har nået folkepensionsalderen. Erstatning kan ikke omsættes til kapitalbeløb, når der er truffet midlertidig afgørelse om erstatning for tab af erhvervsevne efter § 17, stk. 5, og § 17 a, stk. 6.

Stk. 2. Ved løbende årlig erstatning tilkendt for tab af erhvervsevne på 50 pct. og derved omsættes den del af erstatningen, der svarer til et tab af erhvervsevne på op til 50 pct., til kapitalbeløb, når den erstatningsberettigede har anmodet herom. En tilkendt løbende erstatning kan ikke omsættes til et kapitalbeløb, når modtageren er 2 år eller mindre fra at nå folkepensionsalderen, jf. lov om social pension.

Stk. 3. Erstatning efter § 20 for tab af forsørger omsættes til kapitalbeløb efter anmodning fra den erstatningsberettigede.

Stk. 4. Omsætning af løbende erstatning til kapitalbeløb finder sted på grundlag af erstatningens størrelse på omsætningstidspunktet. Omsætningstidspunktet er det tidspunkt, hvor kapitalbeløbet kan udbetales. Omsætning af erstatning har alene virkning for fremtiden, jf. stk. 5. Faktorerne for omsætning af løbende erstatning til kapitalbeløb fastsættes på baggrund af aktuariemæssige principper i spring af hele år og måneder. Beskæftigelsesministeren fastsætter efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Erhvervssikring årligt inden udgangen af oktober måned de nærmere regler for omsætning af løbende erstatning til kapitalbeløb, der tilkendes og beregnes i det følgende år.

Stk. 5. Ændres en afgørelse, hvor der er tilkendt erstatning for tab af erhvervsevne, med tilbagevirkende kraft, og skal erstatningen efter den senere afgørelse omsættes til kapitalbeløb, jf. stk. 1, fastsættes omsætningstidspunktet til datoen for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings senere afgørelse. Har tilskadekomne ret til erstatning for en periode før omsætningstidspunktet, udbetales erstatningen som en løbende erstatning for denne periode.

Stk. 6. Når der er truffet endelig afgørelse om erstatning for tab af erhvervsevne og den erstatningsberettigede har begæret erstatningen omsat til kapitalbeløb, udbetales beløbet til boet, hvis den erstatningsberettigede afgår ved døden, inden kapitalbeløbet er udbetalt. Omsætning af løbende ydelse til kapitalbeløb finder sted på grundlag af erstatningens størrelse på dagen før dødsfaldet.”

Om ændringerne til arbejdsskadesikringslovens § 27, stk. 4, og indsættelsen af stk. 5 i bestemmelsen, hedder det i forarbejderne bl.a. (Folketingstidende 2023-24, tillæg A, lovforslag nr. L 23, s. 55 f.):

”3. Lovforslagets hovedpunkter

3.17. Kapitaliseringstidspunkt

3.17.1. Gældende ret

Det fremgår af § 27, stk. 4, i arbejdsskadesikringsloven, at omsætning af løbende erstatning til kapitalbeløb finder sted på grundlag af erstatningens størrelse på omsætningstidspunktet, som er tidspunktet, hvor kapitalbeløbet kan udbetales. Omsætning af erstatning til kapitalbeløb har alene virkning for fremtiden.

Bestemmelsen har til formål at sikre, at værdien af en erhvervsevnetabserstatning er den samme, uanset om erstatningen udbetales løbende eller omsættes til et kapitalbeløb.

3.17.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Tilskadekomne kan i dag i visse situationer opnå dobbelt kompensation for tab af erhvervsevne, hvis der efter en genoptagelse eller klage beregnes en kapitalerstatning for en periode, der ligger forud for afgørelsestidspunktet, og tilskadekomne allerede har modtaget en løbende erstatning for samme tab. Partierne bag arbejdsskadeaftalen er enige om, at tilskadekomne ikke bør kunne få dobbelt kompensation for et tab af erhvervsevnetab.

Efter praksis kan tilskadekomne i nogle situationer imidlertid få erstatning to gange for det samme tab. Det drejer sig bl.a. om tilfælde, hvor tilskadekomne ved en afgørelse tilkendes løbende erhvervsevnetabserstatning og efterfølgende anmoder om en ny behandling af afgørelsen om erhvervsevnetabserstatningen. Hvis det ved den nye behandling vurderes, at erstatningen ikke burde være udbetalt som en løbende erstatning, men som en kapitalerstatning, træffes der en ny afgørelse herom. Herefter udbetales en kapitalerstatning for hele eller dele af den periode, hvor tilskadekomne allerede har fået udbetalt løbende erstatning. Det sker især i tilfælde, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har truffet afgørelse om en midlertidig løbende erhvervsevnetabserstatning, hvor afgørelsen bliver påklaget til Ankestyrelsen af tilskadekomne, og Ankestyrelsen vurderer, at der er grundlag for at træffe en endelig afgørelse. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vil i disse situationer efter praksis udregne størrelsen af den kapitaliserede erstatning ud fra forholdene på tidspunktet for den påklagede afgørelse. Herved sker der en dobbeltkompensation, fordi tilskadekomne dels har fået en løbende erstatning frem til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse om omsætning af erstatningen til et kapitalbeløb, dels får en kapitalerstatning, der dækker samme periode. Dette er i strid med lovens forudsætning om at sikre, at tilskadekomne altid samlet set får den samme erstatning, uanset udbetalingsmåden.

Det foreslås derfor, at der i lovens § 27 indsættes et nyt stk. 5, hvoraf det vil følge, at ændres en afgørelse, hvor der er tilkendt erstatning for tab

af erhvervsevne, med tilbagevirkende kraft, og skal erstatningen efter den senere afgørelse omsættes til kapitalbeløb, jf. stk. 1, fastsættes omsætningstidspunktet til datoen for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings senere afgørelse. Har tilskadekomne ret til erstatning for en periode før omsætningstidspunktet, udbetales erstatningen som en løbende erstatning for denne periode.

Med forslaget vil det blive præciseret, at kapitalerstatninger efter en ny behandling af en sag beregnes, så den altid alene dækker den fremadrettede periode fra tidspunktet, hvor kapitalerstatningen endeligt fastsættes og udbetales, dvs. fra omsætningstidspunktet.

Formålet med forslaget er i tråd med intentionerne bag loven om at sikre, at de enkelte tilskadekomne altid samlet set får den samme erstatning uanset udbetalingsmåden.”

Af bemærkningerne til § 27, stk. 4 og 5, fremgår (Folketingstidende 2023-24, tillæg A, lovforslag nr. L 23, s. 120 f.):

” Til § 1

Til nr. 35 og 36

Det fremgår af den gældende § 27, stk. 4, i arbejdsskadesikringsloven, at omsætning af løbende erstatning til kapitalbeløb finder sted på grundlag af erstatningens størrelse på omsætningstidspunktet. Omsætningstidspunktet er det tidspunkt, hvor kapitalbeløbet kan udbetales. Omsætning af erstatning har alene virkning for fremtiden. Faktorerne for omsætning af løbende erstatning til kapitalbeløb fastsættes på baggrund af aktuarmæssige principper i spring af hele år og måneder. Beskæftigelsesministeren fastsætter efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Erhvervssikring årligt inden udgangen af oktober måned de nærmere regler for omsætning af løbende erstatning til kapitalbeløb, der tilkendes og beregnes i det følgende år.

Bestemmelsen har til formål at sikre, at værdien af en erstatning for erhvervsevnetab er den samme, uanset om erstatningen udbetales løbende eller omsættes til et kapitalbeløb.

Omsætningstidspunktet er det tidspunkt, hvor den kapitaliserede erstatning er udmålt og udbetales fra, og den omsatte erstatning kan efter loven kun have virkning fremadrettet fra omsætningstidspunktet. Omsætningstidspunktet er det tidspunkt, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har truffet endelig afgørelse om beregning af kapitalerstatningen, og hvor erstatningen kan udbetales efter loven. Det er i denne sammenhæng uden betydning for fastsættelsen af omsætnings-tidspunktet, hvornår forsikringsselskabet eller Arbejdsmarkedets Erhvervssikring efterfølgende faktisk udbetaler det kapitaliserede beløb til tilskadekomne.

Det foreslås i forslagets § 1, nr. 35, at der i § 27, stk. 4, 3. pkt. indsættes ”jf. stk. 5” efter ”fremtiden” .

Med forslaget vil der blive skabt en tydelig henvisning fra ordlyden i § 27, stk. 4, 3. pkt., hvoraf det fremgår, at omsætning af erstatning til kapitalbeløb alene har virkning for fremtiden, til forslaget til nyt stk. 5, hvor det nærmere vil blive beskrevet, hvordan omsætningen og udbetaling af erstatning skal finde sted i tilfælde, hvor en afgørelse, hvor der er tilkendt erstatning for tab af erhvervsevne, ændres med tilbagevirkende kraft.

Det foreslås i forslagens § 1, nr. 36, at der i § 27 indsættes et nyt stk. 5, om, at ændres en afgørelse, hvor der er tilkendt erstatning for tab af erhvervsevne, med tilbagevirkende kraft, og skal erstatningen efter den senere afgørelse omsættes til kapitalbeløb, jf. stk. 1, fastsættes omsætningstidspunktet til datoen for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings senere afgørelse. Har tilskadekomne ret til erstatning for en periode før omsætningstidspunktet, udbetales erstatningen som en løbende erstatning for denne periode.

Stk. 5 bliver herefter stk. 6.

Forslaget vil indebære, at kapitalerstatninger efter en ny afgørelse af en sag vil skulle beregnes, så den altid alene dækker den fremadrettede periode fra tidspunktet, hvor kapitalerstatningen endeligt fastsættes og udbetales (omsætningstidspunktet). Det betyder, hvis tilskadekomne i henhold til en afgørelse om tab af erhvervsevne har fået udbetalt løbende erstatning, og afgørelsen senere ændres med tilbagevirkende kraft, således at erstatningen skal omsættes til kapitalbeløb, fastsættes omsætningstidspunktet til datoen for den seneste afgørelse. Det betyder endvidere, at der i et sagsforløb kan være mere end et omsætningstidspunkt, hvis der i forløbet træffes flere afgørelser om kapitalisering af erstatningen.

Efter § 44, stk. 5, har klage fra arbejdsgiveren, forsikringsselskabet eller bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension opsættende virkning. Det betyder, at forsikringsselskabet eller Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikring i disse tilfælde ikke er forpligtet til at udbetale kapitalerstatningen, før Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikring har genbehandlet sagen, eller Ankestyrelsen har truffet afgørelse på grundlag af klagen.

Det betyder f.eks., at hvis en afgørelse om kapitalerstatning påklages til Ankestyrelsen af forsikringsselskabet og dermed har opsættende virkning, jf. § 44, stk. 5, således at kapitalerstatningen ikke er udbetalt, skal der foretages en ny beregning af kapitalerstatningen, når Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikring genvurderer afgørelsen, eller efter Ankestyrelsen har truffet afgørelse. Omsætningstidspunktet – og det vil sige det afgørende tidspunkt i forhold til beregningen af kapitalerstatningen – vil altid være tidspunktet for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings nye afgørelse, hvor erstatningen beregnes og udmåles, idet det først er efter dette tidspunkt, erstatningen er endeligt fastsat og udbetales. Det gælder også, hvis Ankestyrelsen har tiltrådt Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikrings afgørelse om tab af erhvervsevne, hvor erstatningen skal udbetales som et kapitalbeløb, eller hvis domstolene tiltræder Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikring eller Ankestyrelsens afgørelse om tab af erhvervsevne, hvor erstatningen skal udbetales som et kapitalbeløb, i en

anlagt sag, hvor kapitalerstatningen ikke er udbetalt under sagens behandling i retten. I disse tilfælde skal forsikringsselskabet eller Arbejdsmarkedets Erhvervssikring først udbetale kapitalerstatningen, når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har truffet ny afgørelse med ny beregning af kapitalerstatningen. Erstatningen før datoen for denne nye beregningsafgørelse udbetales som en sum af den løbende erstatning, baseret på erstatningsværdien af den nyeste afgørelse. Er erstatningen således blevet forhøjet ved den nyeste afgørelse, skal denne forhøjelse indgå i udmålingen af den sum, som skal betales for perioden før omsætningstidspunktet. Udmåling af eventuelt tillæg af renter efter arbejdsskadesikringslovens § 26, stk. 3, ændres ikke ved dette forslag og sker derfor fortsat efter gældende praksis.

Det samme gælder, hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring genoptager en tidligere afgørelse om tab af erhvervsevne på forvaltningsretlig grundlag eller efter en ændring af afgørelsen ved domstolene og ændrer erstatningen fra f.eks. ingen erstatning til en kapitalerstatning. Og så i disse tilfælde skal kapitalerstatningen beregnes med fremadrettet virkning på tidspunktet for den nye afgørelse, og ikke fra tidspunktet for den afgørelse, som genoptages. Det gælder, uanset om der er gået en årrække siden den tidligere afgørelse, og uanset om tilskadekomnes varige tab af erhvervsevne således kunne være fastsat mange år tidligere. Erstatning for perioden før den nye afgørelse udbetales som en løbende erstatning. Det betyder, at hidtidig praksis, som blandt andet udtrykt i Ankestyrelsens principafgørelse 71-11, ændres.

Ændringerne betyder endvidere, at kapitalerstatningen ikke vil dække en eventuel forudgående periode, hvor tilskadekomne allerede har fået udbetalt en løbende erstatning i anledning af samme skade. Har tilskadekomne som følge af en ny afgørelse ret til erstatning for tab af erhvervsevne for perioden før afgørelsen, udgør denne erstatning derfor summen af de løbende erstatninger for den forudgående periode efter fradrag af eventuel udbetalt løbende erstatning for samme periode. Forslaget sikrer således, at tilskadekomne fortsat vil blive fuldt ud kompenseret for deres erhvervsevnetab, men vil forhindre, at tilskadekomne i strid med lovens intention vil kunne blive kompenseret to gange for samme tab.”

Af Beskæftigelsesministeriets høringsnotat af 4. oktober 2023 vedrørende lovforslaget fremgår bl.a. (Beskæftigelsesudvalget, L 23 - Bilag 1, s. 48 ff.):

”*Kapitaliseringstidspunkt*

Forsikring & Pension (F&P) finder det positivt, at der med et ændret kapitaliseringstidspunkt kan undgås dobbeltkompensation i situationer, hvor tilskadekomne får udmålt et kapitalbeløb for samme periode, som tilskadekomne allerede har modtaget en løbende erstatning for. Samtidig påpeger F&P, at det er uklart, i hvilken grad, der fortsat er situationer med over- eller dobbeltkompensation, som forslaget ikke håndterer, og at disse i givet fald bør tydeliggøres i bemærkningerne. *F&P* henviser samtidig til, at det fremgår af bemærkningerne til § 27, stk. 4, 3. pkt., at bestemmelsen skal finde anvendelse i flere tilfælde end de tilfælde, som danner grundlag for forslaget (dobbelt erstatning). *F&P* anfører i

den forbindelse, at bestemmelsen også er tiltænkt at stille tilskadekomne erstatningsmæssigt bedre, hvis selskabet vælger at påklage en afgørelse med delvis eller fuld kapitalisering, idet der altid skal ske en ny beregning af kapitalerstatningen til den værdi, som erstatningen har ved datoen for beregningen. Dette gælder også, selv om Ankestyrelsen eller domstolene stadfæster AES' afgørelse. Retsvirkningen af genberegning pr. en anden dato, end fastsat i den oprindelige afgørelse, er, at der tilkommer tilskadekomne månedlige ydelser efter ASL § 17, stk. 7 i perioden fra den oprindelige afgørelse til den nye afgørelse.

Arbejdsmarkedets Erhvervsikring (AES) ...

Herudover anfører AES, at den i bemærkningerne beskrevne metode for så vidt angår udbetaling af løbende erstatning før omsætningstidspunktet ikke er i overensstemmelse med nuværende metode for opgørelse af den løbende erstatning før omsætningstidspunktet.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

Beskæftigelsesministeriet kan oplyse, at lovforslaget har til hensigt at sikre, at der med virkning fra lovens ikrafttræden ikke vil ske dobbeltkompensation ved afgørelser om omsætning af løbende erstatning til kapitalbeløb efter arbejdsskadesikringsloven i nogen sager, hvor tilskadekomne efter gældende praksis modtager både en engangserstatning og en løbende erstatning for den samme periode.

...

Beskæftigelsesministeriet kan i øvrigt oplyse, at der ikke ved forslaget er tilsigtet ændringer i tidspunktet for, hvornår en løbende erstatning kan tilkendes fra, efter arbejdsskadesikringsloven. For så vidt angår bemærkningerne om, at den beskrevne metode for så vidt angår udbetaling af løbende erstatning før omsætningstidspunktet ikke er i overensstemmelse med nuværende metode for opgørelse, kan Beskæftigelsesministeriet oplyse, at der med forslaget er tilsigtet den foreslåede ændring med henblik på at sikre, at der fremadrettet ikke sker dobbeltudbetaling af erstatninger efter arbejdsskadesikringsloven. Det er således korrekt, at efter forslaget vil omsætningstidspunktet blive fastsat svarende til datoen for Arbejdsmarkedets Erhvervsikrings senere afgørelse og ikke svarende til datoen for den påklagede afgørelse, og at tilskadekomne vil få udbetalt en eventuel erstatning, som tilskadekomne måtte have ret til før det senere omsætningstidspunkt, som en tilgodehavende løbende erstatning. ...”

Af Ankestyrelsens principafgørelse 71-11 om arbejdsskade - genopretning - tilkendelsestidspunkt - kapitaliseringsfaktor - tab af erhvervsevne, fremgår bl.a.:

”Resume:

Sikredes erstatning for tab af erhvervsevne skulle have virkning fra tidspunktet, hvor sagen oprindeligt var blevet afvist ved en fejl.

Det betød, at kapitaliseringsfaktoren til beregning af erstatningsbeløbet afhang af sikredes alder på tidspunktet for den oprindelige fejlagtige afgørelse.

...

Begrundelsen for afgørelsen om tilkendelsestidspunktet

Vi vurderer, at tilkendelsestidspunktet for NN's erstatning for tab af erhvervsevne er den 3. januar 2006. Kapitaliseringsfaktoren til beregning af erstatningsbeløbet afhænger således af NN's alder den 3. januar 2006.

Begrundelsen er, at Vestre Landsret i dom af 13. januar 2009 slog fast, at det var en fejl, at Arbejdsskadestyrelsen den 3. januar 2006 afviste at behandle NN's sag med henvisning til, at den var for sent anmeldt, og at der ikke var grund til at se bort fra anmeldelsesfristen. Dommen betyder, at NN skal stilles, som om arbejdsskademyndighederne havde truffet en korrekt afgørelse den 3. januar 2006.

Den afgørelse, der nu fastsætter NN's erstatning for tab af erhvervsevne, skal derfor tillægges tilbagevirkende kraft fra tidspunktet for den oprindelige afgørelse den 3. januar 2006. Dette princip har Højesteret henvist til i to domme fra den 28. maj 2002 og den 17. januar 2007.

NN's fagforbund har i klagen skrevet, at erstatningen bør løbe fra oktober 2005, hvor NN blev godkendt til fleksjob.

Arbejdsskadesikringsloven er den 1. juli 2007 ændret, således at tilskadekomne, når skaden er sket efter den 1. juli 2007, har ret til en løbende erstatning fra det tidspunkt, hvor der er påvist et tab af erhvervsevne, og indtil afgørelsen om kapitalerstatning træffes. Idet NN's skade er sket før den 1. juli 2007, er hun ikke omfattet af denne bestemmelse.

Med henvisning til Højesterets dom fra 17. januar 2007 vurderer vi, at der efter den lov, der var gældende, da NN kom til skade i 2004, og da Arbejdsskadestyrelsen traf afgørelse den 3. januar 2006, ikke var hjemmel til at foretage kapitalisering på grundlag af forholdene på et tidlige tidspunkt end den 3. januar 2006 eller til at tilkende hende en løbende erstatning i perioden fra oktober 2005 til den 3. januar 2006.

NN har ikke klaget over procentsatsen for den tilkendte erstatning for tab af erhvervsevne, det vil sige de 25 procent. Da vi på det foreliggende ikke finder, at procentsatsen er i strid med loven eller gældende praksis, har vi ikke taget stilling til dette spørgsmål."

Anbringender

Tryg Forsikring har procederet i overensstemmelse med anbringenderne i påstandsdokument af 17. september 2024, hvoraf fremgår:

"4. Anbringender – overfor Ankestyrelsen

Til støtte for den *principale* påstand gøres det i første række gældende, at der ikke i arbejdsskadesikringsloven er hjemmel til at pålægge Tryg at betale erstatning to gange for samme tab, i samme periode og i form af *både* en løbende månedlig erstatning, jf. arbejdsskadesikringslovens § 17, stk. 5 og erstatning i form af et kapitalbeløb, jf. arbejdsskadesikringslovens § 27, stk. 1 og stk. 4.

Herudover gøres det i anden række gældende, at betingelserne for modregning er opfyldt.

Da Ankestyrelsens afgørelse af 17. juni 2021 (...) er ulovhjemlet, er afgørelsen ugyldig og skal tilsidesættes.

Til støtte for den *subsidiære* påstand om hjemvisning gøres det gældende, at Ankestyrelsens afgørelse af 17. juni 2021 er ufuldstændig og mangelfuld, da Ankestyrelsen ikke har taget stilling til spørgsmålet om omsætningstidspunktet, jf. arbejdsskadesikringslovens § 27, stk. 4.

4.1 Manglende hjemmel til dobbelterstatning

Det gøres gældende, at det må kræve en klar lovhjemmel at pålægge Tryk at betale den samme erstatning to gange, og at arbejdsskadesikringsloven ikke indeholder et sådant hjemmelsgrundlag.

Som konsekvens heraf gøres det gældende, at tidspunktet for omsætning af skadelidtes erstatning for tab af erhvervsevne, jf. arbejdsskadesikringslovens § 27, stk. 4 skal fastsættes til den 31. marts 2017, hvilket er tidspunktet for ophøret af den løbende erstatning og tidspunktet, hvor kapitalerstatningen kan fastsættes.

Det følger af ordlyden af arbejdsskadesikringslovens § 27, stk. 4, at omsætningstidspunktet er det tidspunkt, hvor kapitalbeløbet *kan* udbetales, og at omsætning af erstatning *alene har virkning for fremtiden*, hvilket indebærer, at allerede udbetalt løbende erstatning ikke kan indgå i omsætningsbeløbet, som det er tilfældet i nærværende sag.

Lovteksten udtaler intet konkret om, hvornår omsætningstidspunktet er, herunder om det er tidspunktet for modtagelsen af anmodningen om kapitalisering, afgørelsestidspunktet om erhvervsevnetab/kapitalisering eller tilkendelsestidspunktet. Der anføres alene i lovtæksten, at det er det tidspunkt, hvor kapitalbeløbet kan fastsættes. Omsætningstidspunktet ved løbende erstatninger må derfor være dagen efter den dag, hvor den betalte løbende erstatning ophører, da lovtæksten slår fast, at omsætningen alene har virkning for fremtiden – fremtidige ydelser.

Det gøres gældende, at det ligger indenfor rammerne af § 27, stk. 4 at fastsætte omsætningstidspunktet til den 31. marts 2017, hvor Tryk stoppede betalingen af den løbende erstatning, og hvor erstatningen som følge af Ankestyrelsens afgørelse kunne omsættes til et kapitalbeløb.

Fastsættelse af omsætningstidspunktet til den 31. marts 2017 følger tillige princippet i § 17, stk. 8, der hjemler skadelidtes ret til erstatning i form af en løbende erstatning fra tidspunktet for tabets opståen og frem til tidspunktet for omsætningen af erstatningen til et kapitalbeløb, jf. § 27 stk. 4.

Der er således ikke i § 17 hjemmel til, at der tilkendes både en løbende erstatning og et kapitalbeløb for samme periode.

Det gøres endvidere gældende, at Tryg ved at efterleve afgørelsen af 29. december 2015 fra AES (...) har betalt erstatning til skadelidte i perioden 1. januar 2016 og frem til 31. marts 2017 med frigørende virkning.

Med afsæt heri gøres det yderligere gældende, at Ankestyrelsen tillige af denne grund ikke kan pålægge Tryg at betale samme erstatning igen, jf. § 17, stk. 1 og stk. 5. Dette er uagtet, at Ankestyrelsen har vurderet, at der skulle træffes en endelig afgørelse om erhvervsevnetab, hvorved selv samme erstatningen skulle omsættes til et kapitalbeløb efter reglerne i § 27, stk. 1.

4.2 Ulovreguleret modregning

Finder landsretten, at Ankestyrelsen med rette har pålagt Tryg at betale samme erstatning to gange i samme periode, gøres det gældende, at betingelserne for modregning af betalt løbende erstatning i perioden 1. januar 2016 til 31. marts 2017 i kapitalbeløbet på kr. 1.770.811,00 beregnet pr. (og dækkende fra) 1. januar 2016 er opfyldt, hvorfor Ankestyrelsens afgørelse af 17. juni 2021 (...) skal tilsidesættes.

Der findes ikke bestemmelser i arbejdsskadesikringsloven, der hjemler modregning mellem forsikringsselskaber og tilskadekomne. Vurderingen af, hvorvidt der kan ske modregning, skal derfor ske efter de i litteraturen og retspraksis fastsatte regler om ulovbestemt modregning, jf. ovenfor pkt. a) – d).

I forlængelse heraf gøres det gældende, at der er tale om konneks modregning, da hovedfordring og modfordring i nærværende sag udspringer af samme retsforhold nemlig arbejdsskaden den 11. oktober 2008, hvilket der i øvrigt ikke ses at være uenighed om.

Der ses i øvrigt ikke at være uenighed om, at fordringerne er komutable, afviklingsmodne, og at der foreligger gensidighed forstået derhen, at parterne er henholdsvis debitor efter den ene fordring og kreditor efter den anden.

Herved består alene spørgsmålet om, hvorvidt Tryg overfor skadelidte har en modfordring.

4.2.1 Består der en modfordring?

Ankestyrelsens hovedargument for, at skadelidte skal have erstatning for samme tab i samme periode to gange er, at arbejdsskadesikringslovens § 40a hindrer, at der kan ske regulering(modregning) af den betalte løbende erstatning i det tilkendte kapitalbeløb.

Tryg er ikke uenig i, at betingelserne efter § 40a, for at kræve den betalte løbende erstatning i perioden 1. januar 2016 til 31. marts 2017 tilbagebetalt, ikke er opfyldt.

Men det bestrides, at arbejdsskadesikringslovens § 40a finder anvendelse for det spørgsmål, som er til prøvelse i nærværende sag.

Det er hverken i forarbejderne eller i bestemmelsens ordlyd angivet, at § 40a finder anvendelse i en situation som i nærværende sag, hvor forsikringsselskabet pålægges at betale den samme erstatning to gange både som en månedlig løbende erstatning og som et kapitalbeløb.

En situation som i nærværende sag er ikke sammenlignelig med de situationer, som lovgiver ønskede at regulere, da arbejdsskadesikringslovens § 40a blev indført. § 40a var en kodificering af gældende praksis – *condictio indebiti* – som ikke var til hinder for Ankestyrelsens tidligere praksis om efterregulering (modregning), hvormed § 40a heller ikke er til hinder herfor.

Særligt under hensyn til at arbejdsskadesikringsloven ikke hjemler dækning af samme tab to gange, gøres det gældende, at der ikke kan opstilles samme strenge krav til modfordringens retskraft, som der stilles til muligheden for at kræve tilbagebetaling efter arbejdsskadesikringslovens § 40a.

Dette synspunkt støttes i retspraksis, hvor der henvises til FED2019.08V, hvori forsikringsselskabet kunne foretage konneks modregning af for meget udbetalt erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i senere krav på erstatning trods forbuddet i erstatningsansvarsloven § 16, stk. 1 mod at kræve for meget udbetalt erstatning tilbagebetalt. Østre Landsret udtalte:

”J er dermed i strid med de nævnte lovbestemmelser blevet overkompenseret for perioden fra den 23. juli 2014 til den 5. oktober 2015, i det han for denne periode har modtaget både erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og erstatning for tab af erhvervsevne, og det må kræve sikre holdepunkter for at fastslå, at J ikke skal fralægge sig den berigelse, som denne overkompensation er udtryk for.”

Endvidere henvises til U.2021.3497H, hvor forsikringsselskabet kunne modregne et krav på sagsomkostninger i en forsikringstagers krav på mén godtgørelse, trods godtgørelsens beskyttelse mod udlæg, jr. retsplejelovens § 513, stk. 1 og forsikringsaftalelovens § 123, hvor det af præmisserne fra Højesteret fremgår:

”..Selv om de to retssager har angået forskellige forsikringsaftaler mellem parterne, finder Højesteret under de anførte omstændigheder, at kravene har en så nær sammenhæng, at Tryg Forsikring kan modregne sit krav på sagsomkostninger i A's krav på godtgørelse for varigt mén...”

Både Landsret og Højesteret fandt i dommene grundlag og anledning til en væsentlig lempelse af kravet til modfordringens retskraft derhen, at både Landsret og Højesteret kom frem til, at der kunne ske konneks modregning, trods henholdsvis lovfæstet forbud mod tilbagesøgning og udlæg.

I forlængelse heraf skal bemærkes, at Tryg ikke kræver effektiv tilbagebetaling, men i stedet kræver konneks modregning.

Det gøres gældende, at ulovbestemte principper om tilbagebetaling (*condictio indebiti*) og konneks modregning må føre til, at Tryg, der tidligere har betalt erstatning med frigørende virkning, kan opfylde sine forpligtigelser efter arbejdsskademyndighedernes senere afgørelser, ved konneks modregning.

4.3 Tilbagesøgning ved dobbeltforsørgelse

Ankestyrelsen har argumenteret for, at princippet om dobbeltforsørgelse ikke finde anvendelse ved spørgsmålet om dobbelterstatning alene af den grund, at Ankestyrelsen finder, at kapitalerstatning ikke er en forsørgelsesydelse.

Det gøres gældende, at situationen i nærværende sag, hvor Tryg pålægges at betale samme erstatning to gange, kan sammenlignes med dobbeltforsørgelse, uagtet om erstatning for tab af erhvervsevne omsat til en kapitalerstatning anses for at være en forsørgelsesydelse eller ej.

Tilbagebetaling ved dobbeltforsørgelse kan på ulovbestemt grundlag kræves, når beløbsmodtageren har modtaget mere end én ydelse, *som dækker samme formål og samme tidsrum*, uanset om de subjektive betingelser for tilbagebetaling er opfyldt.

Det gøres gældende, at Tryg er berettiget til at foretage konneks modregning ud fra en analog anvendelse af de ulovbestemte betingelser om modregning ved dobbeltforsørgelse, i det Tryg er pålagt at betale erstatning, der dækker samme formål og samme tidsrum.

4.4. Omsætningstidspunktet - hjemvisning

Ankestyrelsen traf den 21. februar 2017 (...) endelig afgørelse om, at skadelidte var berettiget til 35 procent i erstatning for tab af erhvervsevne. Da der var tale om en endelig afgørelse skulle beløbet udbetales som et kapitalbeløb.

Afgørelsen af 21. februar 2017 indeholdt ikke en stillingtagen til omsætningstidspunktet, da arbejdsskademyndighedernes praksis på daværende tidspunktet var, at løbende erstatning for tab af erhvervsevne skulle modregnes i en kapitalerstatning der dækkede *samme periode*.

Den praksis arbejdsskademyndighederne havde fulgt, blev ændret ved Ankestyrelsens afgørelse af 3. juli 2019 (...), hvormed der ikke længere

kunne ske modregning (efterregulering), jf. tillige Ankestyrelsens afgørelse af 17. juni 2021 (...).

Da Ankestyrelsen i afgørelsen af 17. juni 2021 ikke samtidig forholdt sig til omsætningstidspunktet, og navnlig samspillet imellem modregning (efterregulering) og omsætningstidspunktet, ændrede afgørelsen samtidig på den samlede betalingspligt. Konsekvensen var, at Tryg – trods tidligere betaling med frigørende virkning – nu skulle betale et yderligere erstatningsbeløb for samme periode.

Det gøres gældende, at Ankestyrelsen i afgørelsen af 17. juni 2021 skulle have forholdt sig til den *faktiske og retlige konsekvens* af afgørelsens resultat, og i forlængelse heraf skulle Ankestyrelsen have taget stilling til *alle spørgsmål* som havde betydning for retsstillingen mellem Tryg og skadelidte, herunder særligt spørgsmålet om omsætningstidspunktet for kapitalerstatningen, jf. arbejdsskadesikringslovens § 27, stk. 4 med inddragelse af § 17, stk. 8.

Med afsæt heri gøres det gældende, at sagen skal hjemvises til fornyet behandling hos Ankestyrelsen.

5. Anbringender – overfor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring

Ankestyrelsen har overfor Trygs anbringender om omsætningstidspunktet gjort gældende, at Ankestyrelsen ikke er rette sagsøgte for så vidt angår denne del af sagen, da Ankestyrelsen ikke har truffet afgørelse om omsætningstidspunktet.

Tryg har af denne grund adciteret Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Til støtte for den nedlagte påstand gøres det *principalt* gældende, at ”*omsætningstidspunktet*” for kapitalerstatningen ikke kan fastsættes bagud i tid, jf. arbejdsskadesikringslovens § 27, stk. 4 hvorfor erstatningen skal beregnes fra den 31. marts 2017, der er tidspunktet for ophøret af den løbende erstatning.

5.1. Omsætningstidspunktet

Det følger af ordlyden af arbejdsskadesikringslovens § 27, stk. 4, at omsætningstidspunktet er det tidspunkt, hvor kapitalbeløbet *kan* udbetales, og at omsætning af erstatning *alene har virkning for fremtiden*.

Som konsekvens heraf gøres det gældende, at tidspunktet for omsætning af skadelidtes erstatning for tab af erhvervsevne, jf. arbejdsskadesikringslovens § 27, stk. 4 skal fastsættes til den 31. marts 2017, hvilket er tidspunktet for ophøret af den løbende erstatning og tidspunktet, hvor kapitalerstatningen kan fastsættes.

Det gøres gældende, at det ligger indenfor rammerne af § 27, stk. 4 at fastsætte omsætningstidspunktet til den 31. marts 2017, hvor Tryg stoppede betalingen af den løbende erstatning, og hvor erstatningen som følge af Ankestyrelsens afgørelse kunne omsættes til et kapitalbeløb.

Fastsættelse af omsætningstidspunktet til den 31. marts 2017 følger tillige princippet i § 17, stk. 8, der hjemler skadelidtes ret til erstatning i form af en løbende erstatning fra tidspunktet for tabets opståen og frem til tidspunktet for omsætningen af erstatningen til et kapitalbeløb, jf. § 27 stk. 4.

Det følger af § 17, stk. 8, at udbetales erstatningen som et kapitalbeløb efter reglerne i § 27, stk. 1, 1. pkt., har tilskadekomne ret til en løbende erstatning fra det tidspunkt, hvor der er påvist et (varigt eller midlertidigt) tab af erhvervsevne og frem til tidspunktet for omsætning af erstatningen, jf. § 17, stk. 8.

Hermed sikres tilskadekomne erstatning for tab af erhvervsevne fra det tidspunkt hvor tabet midlertidigt eller varigt kan fastsættes uanset udbetalingsmåden.

Det gøres gældende, at det ikke har været lovgivers intention, at tilskadekomne skal have udbetalt erstatning som både en løbende månedlig erstatning og et kapitalbeløb i samme periode, heller ikke i en situation som i nærværende sag, hvor Ankestyrelsen ændrer en afgørelse om midlertidig erstatning fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Der henvises herudover til anbringer fremsat under pkt. 4.1

5.2. Højesterets praksis angående omsætningstidspunktet, jf. § 27, stk. 4.

Ankestyrelsen har i sagen BS-22481/2022-OLR anført, at det følger af U.2007.1039H tilsiger at omsætningstidspunktet, jf. § 27, stk. 4 skal fastsættes på det tidspunkt, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring kunne have truffet afgørelse om, at skadelidte skulle have udbetalt sin erstatning som et skattefrit engangsbeløb (kapitalbeløb).

Dette bestrides. U.2007.1039H støtter ikke en sådan fortolkning af arbejdsskadesikringslovens § 27, stk. 4, at tilskadekomne skal have både løbende erstatning og kapitalerstatning i samme periode.

U.2007.1039H angik en erhvervssygdom anmeldt i 1992 og den situation, at tilskadekomne ved arbejdsskademyndighedernes første afgørelse om erhvervsevnetab blev tilkendt varig erstatning, der skulle udbetales som et kapitalbeløb, jf. § 43, jf. § 71, stk. 3 i dagældende lov om sikring mod følger af arbejdsskade.

Tilskadekomne gjorde gældende, at omsætningstidspunktet for kapitalbeløbet skulle fastsættes på det tidspunkt, hvor arbejdsskademyndighederne første gang kunne have truffet afgørelse om erstatning for erhvervsevnetab *eller*, at der skulle fastsættes løbende erstatning frem til tidspunktet for omsætning til kapitalbeløb.
Højesteret udtalte:

”Det følger af 1992-lovens § 43, stk. 2, og bekendtgørelsens § 1, stk. 1, at det er skadelidtes alder på det tidspunkt, hvor afgørelsen om

kapitalisering træffes, som lægges til grund ved fastsættelsen af kapitaliseringsfaktoren. Der er således ikke hjemmel til at foretage kapitalisering på grundlag af forholdene på et tidligere tidspunkt end afgørelsestidspunktet, medmindre afgørelsen skal træde i stedet for en tidligere truffet, materielt forkert afgørelse.”

Højesteret udtalte lignende i U.2002.1840H (arbejdsulykke af 7. januar 1995) og U.2008.872H (erhvervssygdom anmeldt i oktober 1985).

Højesteret udtalte endvidere, at der ikke var hjemmel til at tilkende løbende erstatning frem til tidspunktet for omsætning af kapitalbeløbet.

Som konsekvens af Højesteretsdommen indførtes arbejdsskadesikringslovens § 17, stk. 8, der netop hjemler tilkendelse af løbende erstatning fra tidspunktet, hvor der er påvist et tab af erhvervsevne og frem til tidspunktet for omsætning af kapitalbeløb. (Bestemmelsen gælder for arbejdsulykker der indtræder den 1. juli 2007 og senere, og erhvervssygdomme der anmeldes den 1. juli 2007 eller senere).

Højesteret har således ikke i U.2002.1840H, U.2007.1039H eller U.2008.872H forholdt sig til sammenspillet mellem § 27, stk. 4 og § 17, stk. 8, og hvorvidt – som påstået af Tryg – at omsætningstidspunktet som følge heraf ikke kan fastsættes i eller forud for en periode, hvor tilskadekomne har modtaget løbende erstatning.

Der var ikke for de pågældende arbejdsskadesager, der var omdrejningspunktet for dommene, mulighed for at tilkende løbende erstatning forud for afgørelsen om varigt erhvervsevnetab og omsætning af kapitalbeløbene, hvilket første blev muligt med indførelsen af § 17, stk. 8.

5.3. Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsskadeforsikring og forskellige love

Ved Lov 2023-12-12 nr. 1541 om ændring af lov om arbejdsskadesikring og forskellige andre love blev indført et nyt § 27, stk. 5 med følgende ordlyd:

I udkastet forslås en ændring af § 27, stk. 4 samt indførelsen af nyt stk. 5 (...) med følgende ordlyd:

”Stk. 5. Ændres en afgørelse, hvor der er tilkendt erstatning for tab af erhvervsevne, med tilbagevirkende kraft, og skal erstatningen efter den senere afgørelse omsættes til kapitalbeløb, jf. stk. 1, fastsættes omsætningstidspunktet til datoen for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings senere afgørelse. Har tilskadekomne ret til erstatning for en periode før omsætningstidspunktet, udbetales erstatningen som en løbende erstatning for denne periode..”

I bemærkningerne til forslaget om kapitaliseringstidspunktet, § 27, stk. 4 og nyt stk. 5 (LFF 2023-10- 04 nr. 35 og 36), fremgår at § 27, stk. 4 har til formål at sikre, at værdien af en erhvervsevnetabserstatning er den

samme, uanset om erstatningen udbetales løbende eller omsættes til et kapitalbeløb.

Det fremgår endvidere:

”Med forslaget vil der blive skabt en tydelig henvisning fra ordlyden i § 27, stk. 4, 3. pkt., hvoraf det fremgår, at omsætning af erstatning til kapitalbeløb alene har virkning for fremtiden, til forslaget til nyt stk. 5, hvor det nærmere vil blive beskrevet, hvordan omsætningen og udbetaling af erstatning skal finde sted i tilfælde, hvor en afgørelse, hvor der er tilkendt erstatning for tab af erhvervsevne, ændres med tilbagevirkende kraft.”

I forslagets kapitel 3.17.2 med Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den forslåede ordning fremgår:

”Formålet med forslaget er i tråd med lovens intention om at sikre, at tilskadekomne altid samlet set får den samme erstatning uanset udbetalingsmåden” .

Og videre

”Med forslaget vil det blive præciseret, at kapitalerstatninger efter en ny behandling af en sag beregnes, så den altid alene dækker den fremadrettede periode fra tidspunktet, hvor kapitalerstatningen endeligt fastsættes og udbetales, dvs. fra omsætningstidspunktet. Formålet med forslaget er i tråd med intentionerne bag loven om at sikre, at de enkelte tilskadekomne altid samlet set får den samme erstatning uanset udbetalingsmåden.”

Det er Trygs synspunkt, at § 27, stk. 4 sammenholdt med § 17, stk. 8 skal forstås således, at skadelidte er berettiget til løbende erstatning frem til første afgørelse om varigt erhvervsevnetab *uagtet* om afgørelsen træffes af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring eller Ankestyrelsen, og at skadelidtes erstatning *alene* kan omsættes for fremtiden, hvormed omsætningstidspunktet skal fastsættes til tidspunktet hvor udbetaling af den løbende erstatning ophører, *uagtet* årsagen til at den løbende erstatning ophører.

At det forholder sig således, og at dette stemmer helt overens med bestemmelsernes formål og lovgivers intention, er netop *præciseret* ved indførelsen af nyt § 27, stk. 5.

Det gøres gældende, at arbejdsskademyndighedernes mangeårige praksis om at fastsætte omsætningstidspunktet på et tidligere tidspunkt end afgørelsen om varigt erhvervsevnetab, *uagtet* om dette måtte føre til at tilskadekomne får, udbetalt både løbende erstatning samt kapitalerstatning for samme periode, ikke er i overensstemmelse med § 27, stk. 4, som forståelsen af denne bestemmelse var ment fra lovgivers side.

Med afsæt heri gøres det gældende, at der skal ske tilsidesættelse af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 6. marts 2017, idet

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 6. marts 2017 er uhjemlet og dermed ugyldig, og at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring pålægges at fastsættes at anerkende at omsætningstidspunktet, jf. § 27, stk. 4 er den 31. marts 2017.

5.4. Den beløbsmæssige konsekvens af den 31. marts 2017 som omsætningstidspunkt

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har anført, at fremrykning af omsætningstidspunktet fra den 29. december 2015 til den 31. marts 2017 medfører, at kapitalbeløbet bliver mindre. Dette er for så vidt korrekt.

Fremrykning af omsætningstidspunktet medfører dog *ikke*, at skadelidte får udbetalt mindre i erstatning for tab af erhvervsevne.

Skadelidte fik i perioden 29. december 2015 til den 31. marts 2017 udbetalt kr. 139.626,00 kr. i løbende erstatning for erhvervsevnetab, og kapitalerstatningen omsat den 29. december 2015 udgør kr. 1.770.811,00, jf. Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 23. december 2020 (...).

Kapitalerstatning omsat den 31. marts 2017 udgør kr. 1.693.996,00 (...).

Omsættes erhvervsevnetabserstatningen pr. den 31. marts 2017 udbetales dermed (inklusive løbende erstatning for perioden 29. december 2015 til 31. marts 2017) samlet kr. 1.833.622,00

Fastsættes omsætningstidspunktet således til den 31. marts 2017 udbetales kr. 62.811,00 mere til skadelidte end ved fastsættelse af omsætningstidspunktet den 29. december 2015.”

Ankestyrelsen har procederet i overensstemmelse med anbringenderne i påstandsdokument af 17. september 2024, hvoraf fremgår:

”5. ANBRINGENDER TIL STØTTE FOR

FRIFINDELSESPÅSTANDENE Ankestyrelsen gør overordnet gældende, at afgørelsen af 17. juni 2021 (...) er lovlige og korrekte. Der er på den baggrund ikke grundlag for at fastslå, at afgørelsen er ugyldig.

For det første præciseres det, at det ikke er retvisende, når Tryg forsøger at fremstille Ankestyrelsens afgørelse af 17. juni 2021 (...) som en afgørelse om at pålægge Tryg at betale erstatning for tab af erhvervsevne til tilskadekomne (afsnit 5.1).

For det andet gøres det gældende, at det var korrekt, at Ankestyrelsen traf afgørelse om, at Tryg ikke havde ret til at efterregulere/modregne i tilskadekomnes fastsatte kapitalerstatning, og at tilskadekomne derfor ikke skulle tilbagebetale erstatningsbeløb udbetalt på baggrund af afgørelsen om midlertidig erhvervsevnetab (afsnit 5.2.).

For det tredje gøres det gældende, at afgørelsen af 17. juni 2021 (...) ikke er ufuldstændig og mangelfuld, fordi Ankestyrelsen ikke ved denne af-

gørelse tog stilling til spørgsmålet om omsætningstidspunktet (afsnit 5.3).

5.1 Indholdet af Ankestyrelsens afgørelse af 17. juni 2021

Tryg har gjort gældende, at Ankestyrelsen traf en uhjemlet afgørelse om at pålægge Tryg at betale erstatning for tab af erhvervsevne to gange for samme periode. Det bestrides.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring traf afgørelse den 29. december 2015 (...), hvorefter tilskadekomne fortsat var berettiget til månedlig erstatningsudbetaling svarende til et midlertidigt erhvervsevnetab på 35 procent.

Tryg påklagede afgørelsen den 26. januar 2016 (...), idet Tryg var uenig i, at der var truffet midlertidig afgørelse. Det er ubestridt, at Tryg på trods af klagen – og på trods af at en klage fra forsikringsselskabet i medfør af ASL § 44 har opsættende virkning – alligevel valgte at fortsætte med at udbetale erstatning i henhold til afgørelsen og dermed fortsatte med at betale tilskadekomne udbetalinger svarende til månedlige midlertidige erhvervsevnetabserstatninger frem til den 31. marts 2017. Det er herunder ubestridt, at Tryg fra dette tidspunkt ikke var ret-ligt forpligtet til at udbetale løbende erhvervsevnetabserstatning til til-skadekomne.

Tryg må endvidere antages at være fuldt ud bekendt med, at der ikke er modregningsadgang, udover hvad der følger af ASL § 40 a, idet Tryg var part i Østre Landsrets dom i U.2014.3266Ø, hvor det blev fastslået, at ASL § 40 a udtømmende gør op mulighederne for at kræve tilbagebetaling.

Ved afgørelse af 21. februar 2017 (...) fastslog Ankestyrelsen, at tilskadekomne havde ret til 35 procent i varig erstatning for erhvervsevnetab. Ankestyrelsen afgjorde derfor også, at erstatningen skulle udbetales som et kapitalbeløb.

Den 6. marts 2017 traf Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afgørelse (...), og fastslog, at tilskadekomne havde ret til et skattefrit engangsbeløb på 1.770.811 kr. i erstatning. Engangsbeløbet blev beregnet fra den 29. december 2015, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring tidligere havde truffet afgørelse i sagen (...). Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afgjorde desuden, at Tryg kunne fratække (efterregulere/modregne) tidligere udbetalte månedlige beløb i engangsbeløbet svarende til 35 procent tab af erhvervsevne fra den 1. januar 2016 til den 31. marts 2017.

Spørgsmålet om efterreguleringen/modregningen blev forvaltningsret-ligt genoptaget af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring den 23. december 2020 (...), der fastslog, at der ikke var grundlag for at pålægge tilskadekomne tilbagebetalingspligt i medfør af ASL § 40 a, og at Tryg dermed ikke havde ret til at efterregulere for den erstatning, der allerede var udbetalt til tilskadekomne.

Dette blev stadfæstet af Ankestyrelsen ved afgørelsen af 17. juni 2021 (...).

Af det anførte følger, at Ankestyrelsen alene skulle og alene tog stilling til, om tilskadekomne havde pligt til at *tilbagebetale* efter arbejdsskadesikringslovens § 40 a, og Tryg *dermed* havde adgang til at foretage modregning/efterregulering.

At Ankestyrelsen afgjorde, at Tryg *ikke* havde sådan adgang, udgør ikke en afgørelse om at pålægge Tryg pligt til betaling af erstatning for samme periode to gange. Spørgsmålet om tilbagebetaling og dermed også modregning/efterregulering er et spørgsmål, der skal træffes selv-stændig afgørelse om, jf. herved arbejdsskadesikringslovens § 40 a, og er isoleret fra spørgsmålet, om der eksisterer en betalingspligt.

Det er dermed ikke korrekt, når Tryg gør gældende, at Ankestyrelsen traf en uhjemlet afgørelse om at pålægge Tryg at betale erstatning for tab af erhvervsevne.

5.2 Tryg havde ikke ret til at efterregulere/modregne for meget udbetalt løbende erstatning i den fastsatte kapitalerstatning

Det er ubestridt, at tilskadekomne ikke har modtaget de udbetalte beløb mod bedre vidende, og at betingelserne for efter ASL § 40 a at pålægge tilskadekomne pligt til at tilbagebetale for meget udbetalt i erstatning ikke er opfyldt.

Det gøres gældende, at Tryg ikke har noget krav, der kan danne grundlag for efterregulering/modregning, jf. U.2014.3266Ø. Det var dermed korrekt, at Ankestyrelsen i afgørelsen af 17. juni 2021 (...) traf afgørelse om, at Tryg ikke havde ret til at efterregulere/modregne i tilskadekomnes fastsatte kapitalerstatning.

ASL § 40 a gør *udtømmende* op med adgangen til at kræve tilbagebetaling. Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen og er endvidere fastslået ved bl.a. U.2014.3266Ø.

Tryg gør omvendt gældende, at fordi der er tale om for meget udbetalt erstatning i form af erstatning for samme periode, gælder en særlig adgang for selskabet til at modregne.

En forudsætning for, at det kan lægges til grund, at Tryg har et modkrav, er, at der er grundlag for at fastslå, at sikrede er forpligtet til at tilbagebetale til Tryg. Det er ikke tilfældet, idet betingelserne efter ASL § 40 a ikke er opfyldt.

Idet skadelidte ikke har pligt til at tilbagebetale for meget udbetalt erstatning, og Tryg dermed ikke har et tilbagebetalingskrav, havde Tryg heller ikke et krav, der kunne rettes mod skadelidte som led i modregning/efterregulering.

Det gælder uagtet, om den for meget udbetalte erstatning er erstatning for en og samme periode, som i Østre Landsrets dom af 3. november

2021 i sagen BS-45542/2020 (medtages i materialesamling), eller om der er udbetalt for meget i erstatning ved, at der er udbetalt erstatning i en periode, hvor der ikke har været ret hertil som i U.2014.3266Ø.

Tilsvarende er anført i Mikael Kielberg m.fl., *Arbejdsskadesikringsloven med kommentarer*, 7. udgave, 2021, side 919 (kommentarer til § 40 a), hvor det fremgår, at:

”Modregning

Et forsikringselskab kan kun modregne en tidligere udbetalt erstatning i en aktuel erstatning, hvis de har et tilbagebetalingskrav efter § 40 a mod tilskadekomne, og de almindelige modregningsbetingelser i øvrigt er opfyldte.” (min understregning).

Det skal i øvrigt ses i sammenhæng med, at lovgiver i ASL § 44, stk. 5, har bestemt, at en klage har opsættende virkning, i det omfang et forsikringselskab indbringer Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse for Ankestyrelsen.

Lovgiver har således allerede taget højde for, at der kan forekomme tilfælde, hvor tilskadekomne får udbetalt mere, end hvad skadelidte er berettiget til efter arbejdsskadesikringsloven, og hvornår der er adgang til at kræve tilbagebetaling. Forsikringselskaberne er beskyttet derved, at de har lovhjemlet adgang til at undlade at opfylde en afgørelse om løbende erhvervsevnetabserstatning og afvente en endelig afgørelse fra Ankestyrelsen, hvis forsikringselskabet selv klager over afgørelsen.

I denne sag har Tryg på intet tidspunkt retligt været forpligtet til at fortsætte udbetalingen af midlertidig erstatning, som selskabet ønsker at foretage modregning i kapitalbeløbet med. Tryg valgte imidlertid egenhændigt at gøre dette.

5.3 Afgørelsen er ikke ufuldstændig og mangelfuld

Tryg gør gældende, at Ankestyrelsens afgørelse af 17. juni 2021 (...) er ufuldstændig og mangelfuld, da Ankestyrelsen ikke ved afgørelsen tog stilling til spørgsmålet om omsætningstidspunktet for beregningen af tilskadekomnes kapitalbeløb, jf. ASL § 27, stk. 4.

Tryg er tilsyneladende af den opfattelse, at den omstændighed, at Ankestyrelsen ikke tog stilling til spørgsmålet om fastsættelsen af omsætningstidspunktet, som blev afgjort ved Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 6. marts 2017 (...), og som Tryg ikke påklagede, ikke indebærer, at Ankestyrelsens afgørelse af 17. juni 2021 (...) er ugyldig.

Det er parterne dermed enige om.

Da parterne således er enige om, at afgørelsen ikke er ugyldig af den grund, er der intet grundlag for at give Tryg medhold i de af selskabet nedlagte påstande, herunder påstanden om hjemvisning.

Desuagtet skal følgende supplerende fremhæves:

Det følger af almindelige principper om prøvelsen af forvaltningsafgørelser, at domstolene kun kan tage stilling spørgsmål, som forinden har været forelagt myndigheden til afgørelse. Sagen mod Ankestyrelsen er tilsvarende afgrænset til det, som Ankestyrelsen har truffet afgørelse om. I sagen mod Ankestyrelsen er det Ankestyrelsens afgørelse af 17. juni 2021 (...), som Tryg ønsker efterprøvet.

Det kan lægges til grund 1) at disse indsigelser ikke var en del af Trygs klage (...), og 2) at Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 6. marts 2017 (...), hvorved Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fastsatte omsætningstidspunktet til den 29. december 2015, jf. ASL § 27, stk. 4, heller ikke i øvrigt blev påklaget af Tryg eller tilskadekomne.

Ved afgørelsen var Ankestyrelsen i overensstemmelse med retssikkerhedslovens § 68, stk. 1, jf. ASL § 44, stk. 4, ikke bundet af parternes påstande. I henhold til § 68, stk. 2, kan Ankestyrelsens afgørelse gå ud på afvisning, stadfæstelse, hjemvisning, ophævelse eller ændring af den afgørelse, der er klaget over.

I overensstemmelse med Ankestyrelsens praksis er udgangspunktet for styrelsens prøvelse udformningen af den indkomne klage, jf. principafgørelse U-4-08. Ankestyrelsen foretager dog også en prøvelse af andre dele af den samlede afgørelse, selv om der ikke er klaget over disse, hvis der er en *særlig* grund hertil. Ankestyrelsen vil i disse tilfælde også kunne træffe afgørelse til skade for en klager.

Det indebærer dog ikke, at det må anses som en retlig fejl, at Ankestyrelsen ikke tog stilling til spørgsmålet om omsætningstidspunktet, der ikke var en del af hverken den afgørelse, der blev klaget over, eller de indsigelser, der fremkom med Trygs klage.

Det gælder i øvrigt desto mere i en situation som den foreliggende, hvor det spørgsmål, som Tryg *nu* mener, at Ankestyrelsen skulle have taget stilling til, blev afgjort ved en selvstændig afgørelse truffet af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (...), og denne afgørelse ikke er påklaget.

Der kan videre henvises til Østre Landsrets dom i FED2008.42, hvor et lignende synspunkt blev afvist af landsretten. Da underinstansens afgørelse ikke var behæftet med åbenbare fejl og mangler, havde Ankestyrelsen ikke været forpligtet til at af egen drift at foretage en prøvelse af denne afgørelse. Det samme gør sig gældende i denne sag.”

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har procederet i overensstemmelse med anbringenderne i påstandsdokument af 17. september 2024, hvoraf fremgår:

”4. ANBRINGENDER

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring gør gældende, at det fastsatte omsætningstidspunkt (den 29. december 2015) i afgørelsen af 6. marts 2017 (...) er lovligt og korrekt. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har fastsat omsætningstidspunktet for beregningen af tilskadekomnes kapitalbeløb til den 29. december 2015 i overensstemmelse med ASL § 27, stk. 4, og

myndighedernes faste praksis for fastsættelse af omsætningstidspunktet ved omgørelse af en tidligere afgørelse.

Der er derfor ikke grundlag for at fastslå, at omsætningstidspunktet skal fastsættes til den 31. marts 2017, og at afgørelsen af den grund er ugyldig.

4.1 Omsætningstidspunktet er tidspunktet for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 29. december 2015

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring traf afgørelse den 29. december 2015 (...), hvorefter tilskadekomne (fortsat) var berettiget til en månedlig erstatningsudbetaling svarende til et midlertidigt erhvervsevnetab på 35 %.

Den 21. februar 2017 traf Ankestyrelsen afgørelse på baggrund af en klage fra Tryk (...). Ankestyrelsen ændrede Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 29. december 2015 (...), idet der var grundlag for at vurdere tilskadekomnes erhvervsevnetab endeligt, jf. ASL § 17, stk. 1 og 2.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring traf herefter afgørelse den 6. marts 2017 (...) om tilskadekomnes endelige erhvervsevnetab.

Ankestyrelsens afgørelse af 21. februar 2017 (...) og Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 6. marts 2017 (...) er baseret på de samme oplysninger, som forelå for Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ved afgørelsen den 29. december 2015 (...).

Afgørelserne trådte således i stedet for afgørelsen af 29. december 2015 (...), idet Ankestyrelsen fandt, at denne afgørelse – hvilket er ubestridt – var materielt forkert.

Den dagældende og for denne sag relevante bestemmelse i ASL § 27, stk. 4, er ikke i forhold til dagældende § 43, stk. 2, i 1992-loven ændret på en måde, der kan føre til et andet resultat end det, der følger af Højesterets dom i U.2007.1039H.

Helt i overensstemmelse med Højesterets præmisser i U.2007.1039H skulle omsætningstidspunktet efter ASL § 27, stk. 4, derfor fastsættes til den 29. december 2015.

Det bemærkes endelig, at de foretagne ændringer i ASL § 27, stk. 4 og 5, understøtter, at omsætningstidspunktet efter de tidligere gældende regler i ASL § 27, stk. 4, skulle fastsættes som i Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 6. marts 2017 (...) og dagældende praksis.

For det første havde lovændringen således været overflødig, såfremt Tryks anlagte fortolkning af dagældende § 27, stk. 4, havde været korrekt.

For det andet fremgår det udtrykkeligt af lovforslaget (Folketingstidende 2023-24, Tillæg A, L 23, side 121), at:

”Det samme gælder, hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring genoptager en tidligere afgørelse om tab af erhvervsevne på forvaltningsretlig grundlag eller efter en ændring af afgørelsen ved domstolene og ændrer erstatningen fra f.eks. ingen erstatning til en kapitalerstatning. Også i disse tilfælde skal kapitalerstatningen beregnes med fremadrettet virkning på tidspunktet for den nye afgørelse, og ikke fra tidspunktet for den afgørelse, som genoptages. Det gælder, uanset om der er gået en årrække siden den tidligere afgørelse, og uanset om tilskadekomnes varige tab af erhvervsevne således kunne være fastsat mange år tidligere. Erstatning for perioden før den nye afgørelse udbetales som en løbende erstatning. Det betyder, at hidtidig praksis, som blandt andet udtrykt i Ankestyrelsens principafgørelse 71-11, ændres.” (min understregning).

4.2 Trygs fortolkning fører til materielt forkerte afgørelser

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring gør gældende, at Trygs fortolkning af ASL § 27, stk. 4, hvorefter omsætningstidspunktet skal fastsættes efter Ankestyrelsens afgørelse i anden instans, er uden støtte i sædvanlige retskilder og fører til en materielt forkert afgørelse og beregning af kapitalbeløbet efter de dagældende regler i ASL § 27.

Det følger som anført af ASL § 27, stk. 4, 1. pkt., at omsætningen af løbende erstatning til kapitalbeløb finder sted på grundlag af erstatningens størrelse på *omsætningstidspunktet*.

Videre fremgår det af § 27, stk. 4, 4. pkt., at faktorerne for omsætning af løbende erstatning til kapitalbeløb fastsættes på grundlag af aktuariemæssige principper i spring af hele år og måneder.

Som anført ovenfor er der fastsat supplerende regler om omsætningen i bekendtgørelse nr. 1700 af 15. december 2015 om omsætning af løbende ydelser til kapitalbeløb for arbejdsskader før den 1. januar 2011.

Det følger heraf, at kapitalbeløbets størrelse afhænger af den årlige ydelse på omsætningstidspunktet og den tilskadekomnes alder på omsætningstidspunktet. 1

Fremrykkes omsætningstidspunktet som følge af rekursinstansens afgørelse om, at der i stedet for en afgørelse om midlertidigt erhvervsevnetab skal træffes endelig afgørelse om varig erstatning – i dette tilfælde Ankestyrelsens afgørelse af 21. februar 2017 (...) – medfører dette, at kapitalbeløbet som følge af sagsbehandlingstiden ved rekursinstansen bliver mindre.

Lovgiver har med vedtagelsen af lov nr. 1541 af 12. december 2023, hvorved der indsattes et nyt stk. 5 i ASL § 27, besluttet, at omsætningstidspunktet skal fastsættes til datoen for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings senere afgørelse.

En fortolkning, hvorefter dette også skulle være tilfældet efter de tidligere gældende regler har hverken støtte i bestemmelsens ordlyd, forar-

bejder, retspraksis eller administrativ praksis. Der er derimod først ved lovændringen skabt hjemmel til at fremrykke omsætningstidspunktet til datoen for den senere afgørelse.

På den baggrund fører en sådan fortolkning, hvorefter kapitalbeløbet som følge af sagsbehandlingstiden ved rekursinstansen bliver mindre, til et efter de for denne sag gældende regler materielt forkert resultat.

Fortolkningen strider desuden mod rekursinstansens funktion og formål efter sædvanlige forvaltningsretlige principper, idet dette navnlig består i at sikre, at fejl bliver korrigeret samt i at skabe sikkerhed for, at retsregler, faktum mv., vurderes og anvendes korrekt, jf. Revsbech m.fl., *Forvaltningsret – Almindelige emner*, 7. udgave, 2022, side 376-377.

Det er ligeledes det Højesterets dom i U.2007.1039H er udtrykt for, hvor Højesteret påpeger, at der skal foretages kapitalisering på et tidligere tidspunkt end afgørelsen om kapitalisering, hvis afgørelsen træder i stedet for en tidligere truffet, materielt forkert afgørelse.

Med andre skal kapitalbeløbet beregnes korrekt, selv om der forinden er truffet en afgørelse om midlertidig erstatning, der viser sig at være forkert.

Tryg har anført, at selskabets udbetalte løbende erstatninger indgår i omsætningsbeløbet.

Det er ikke korrekt.

Ved den aktuariemæssige tilbageregning af den årlige ydelse på omsætningstidspunktet, jf. § 1, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1700 af 15. december 2015, tages højde for såvel rentetilskrivning, overlevelsessandsynlighed m.v., jf. Folketingstidende 2006-07, Tillæg A, sp. 6891. Dette betyder, at kapitalbeløbet bliver mindre end summen af samtlige fremtidige ydelser, jf. Mikael Kielberg m.fl., *Arbejdsskadesikringsloven med kommentarer*, 7. udgave, 2021, side 801.

Tryg gør videre gældende, at en fastsættelse af omsætningstidspunktet i henhold til ASL § 27, der ligger efter Ankestyrelsens afgørelse (...), følger principper i ASL § 17, stk. 8.

Det er imidlertid ikke korrekt og desuden uden betydning for omsætningstidspunktets fastsættelse.

ASL § 17, stk. 8, er uden betydning for, *hvornår* omsætningstidspunktet skal fastsættes. Det følger således alene af bestemmelsen, at der udbetales løbende erstatning fra det tidspunkt, der er påvist et tab af erhvervsevne – dog ikke før anmeldelsen af arbejdsskaden – og frem til tidspunktet for omsætningen af erstatningen, når der udbetales erstatning efter ASL § 27, stk. 1, 1. pkt. Bestemmelsen udtaler således intet om eller fastsætter noget princip af betydning for, *hvornår* omsætningstidspunktet i overensstemmelse med ASL § 27, stk. 4, skal fastsættes.

Derimod bemærkes, at såfremt Trygs fortolkning af dagældende § 27, stk. 4, i ASL var korrekt, og omsætningstidspunktet dermed skulle fastsættes til den 31. marts 2017, ville ASL § 17, stk. 8, føre til, at Tryg havde været forpligtet til at betale et *højere* beløb end det, Tryg har været forpligtet til i denne sag (...).

Tryg har videre gjort gældende, at det ligger inden for rammerne af ASL § 27, stk. 4, at fastsætte omsætningstidspunktet til den 31. marts 2017, hvor Tryg stoppede betalingen af den løbende erstatning.

Det er uden betydning for omsætningstidspunktets fastsættelse, hvorvidt Tryg har udbetalt løbende erstatning eller ej, og på hvilket tids-punkt Tryg stoppede den løbende udbetaling til tilskadekomne. Trygs klage (...) over Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse havde op-sættende virkning, jf. ASL § 44, stk. 5, og Tryg var herefter ikke retligt forpligtet til at udbetale løbende erhvervsevnetabserstatning til tilskadekomne.

Det følger af ASL § 27, stk. 4, 3. pkt., at omsætning af erstatning alene har virkning for fremtiden. Det er i forarbejderne til bestemmelsen præciseret, at det alene er erstatningen *efter* omsætningstidspunkt, der er omfattet af adgangen til at kapitalisere (jf. Folketingstidende 2002-03, Tillæg A, sp. 6623). Samme sted er følgende anført:

”Det indebærer, at tilskadekomne eller efterladte ikke kan få omsat løbende erstatning, der vedrører en periode, før kapitalbeløbet kan udbetales, til kapitalbeløb. Det gælder uanset, om erstatningen er udbetalt eller ikke.” (min understregning).

Det er altså udtrykkeligt fastslået i forarbejderne til bestemmelsen, at det er uden betydning, om erstatningen er udbetalt eller ikke. Det er derfor ligeledes uden betydning for, på hvilket tidspunkt omsætnings-tidspunktet skal fastsættes efter § 27, stk. 4, 2. pkt., om Tryg har udbetalt løbende erstatning eller ej.

Hvorvidt Tryg derimod kan kræve tilbagebetaling som følge af, at selskabet har udbetalt løbende erstatning efter den 29. december 2015, skal behandles efter ASL § 40 a.

...

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har således den 6. marts 2017 truffet en materielt korrekt og lovlige afgørelse (...), idet omsætningstidspunktet korrekt blev fastsat til den 29. december 2015, jf. ASL § 27, stk. 4.

Der er derfor heller ikke grundlag for at fastsætte omsætningstidspunktet til den 31. marts 2017 som påstået af Tryg.

Der er heller ikke grundlag for at tilsidesætte Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 6. marts 2017 (...) som ugyldig og hjemvises sagen til fornyet behandling.”

Landsrettens begrundelse og resultat

Som følge af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 29. december 2015 modtog Person i perioden fra den 1. januar 2016 til den 31. marts 2017 løbende erstatning for tab af erhvervsevne efter arbejdsskadesikringslovens dagældende § 17, stk. 3. Den løbende erstatning ophørte som følge af Ankestyrelsens afgørelse af 21. februar 2017, hvorved Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikrings afgørelse blev omgjort.

Ved Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings senere afgørelse af 6. marts 2017 blev Person erstatning for tab af erhvervsevne omsat til et kapitalbeløb, der blev beregnet fra den 29. december 2015 frem til hendes folkepensionsalder. Kapitalbeløbet blev dermed fastsat for en periode, der omfatter perioden fra den 1. januar 2016 til den 31. marts 2017, hvor Person havde modtaget løbende erstatning.

Sagerne for landsretten angår, om Tryg Forsikring A/S har ret til at kræve tilbagebetaling af udbetalt løbende erstatning til Person for perioden fra den 1. januar 2016 til den 31. marts 2017, og om Arbejdsmarkedets Erhvervssikring efter arbejdsskadesikringslovens dagældende § 27, stk. 4, rettelig burde have fastsat omsætningstidspunktet til tidspunktet for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings senere afgørelse af 6. marts 2017, hvor hendes erstatning for tab af erhvervsevne for arbejdsskaden blev fastsat til et kapitalbeløb.

Hovedsagen (BS-22481/2022)

Spørgsmålet under hovedsagen er navnlig, hvorvidt Tryg Forsikring har ret til at kræve tilbagebetaling af den udbetalte løbende erstatning for perioden fra den 1. januar 2016 til den 31. marts 2017 ved at foretage modregning i det fastsatte kapitalbeløb pr. 29. december 2015.

Afvisningspåstanden

Landsretten finder, at Tryg Forsikrings subsidiære påstand om hjemvisning rettelig er et anbringende til støtte for den principale påstand, og at den derud-over er uden selvstændigt sigte, da den er en naturlige følge, såfremt forsikringsselskabet får medhold i den principale påstand om ugyldighed.

Landsretten afviser derfor Tryg Forsikrings subsidiære påstand om hjemvisning.

Frifindelsespåstanden

Parterne er enige om, at Person ikke har modtaget de udbetalte erstatningsbeløb mod bedre vidende, og at det følger af arbejdsskadesikringslovens § 40 a, stk. 1, at Person derfor ikke har pligt til at tilbagebetale de tidligere modtagne beløb.

Allerede fordi Person således ikke har pligt til at tilbagebetale de for meget modtagne beløb, har Tryg Forsikring ikke noget krav, der kan rettes mod hende som led i en egentlig modregning.

Spørgsmålet er herefter, om der foreligger en situation, hvor Tryg Forsikring efter et ulovbestemt princip om dobbeltforsørgelse kan kræve tilbagebetaling.

Arbejdsskadesikringslovens § 40 a, stk. 1, giver kun forsikringselskaberne er begrænset adgang til tilbagebetaling hos tilskadekomne. Landsretten finder, at der ikke foreligger forhold i den foreliggende sag, der giver anledning til heru-dover at overveje analog anvendelse af ulovbestemte principper om udvidet adgang til tilbagesøgning af offentlige ydelser ved dobbeltforsørgelse eller ud-videt adgang til modregning på andet grundlag. Det følger heraf, at Tryg For-sikring ikke kan kræve tilbagebetaling af den udbetalte løbende erstatning for perioden fra den 1. januar 2016 til den 31. marts 2017.

Herefter, og da det i øvrigt ikke er godtgjort, at der ved Ankestyrelsens afgørelse er anvendt usaglige eller ulovlige kriterier, tages Ankestyrelsens frifindelses-påstand til følge. Det i øvrigt anførte af Tryg Forsikring, herunder om at forsikringselskabet ved Ankestyrelsens afgørelse blev pålagt at betale erstatning for samme tab to gange, og om at Ankestyrelsen af egen drift burde have fastsat omsætningstidspunktet for kapitalbeløbet, kan ikke føre til en anden vurdering.

Adcitationssagen (BS-51274/2022)

Adcitationssagen angår Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 6. marts 2017, hvorved Persons løbende erstatning blev omsat til et ka-pitalbeløb med et omsætningstidspunkt den 29. december 2015. Hovedspørgs-målet for landsretten er i den forbindelse, om Arbejdsmarkedets Erhvervssik-ring i medfør af arbejdsskadesikringslovens dagældende § 27, stk. 4, burde have omsat Persons løbende erstatning til et kapitalbeløb med et omsæt-ningstidspunkt på tidspunktet for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings senere afgørelse den 6. marts 2017.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering i afgørelsen af 29. december 2015 af, at Persons erhvervsevnetab fortsat var uafklaret, og at hun derfor fortsat skulle modtage en midlertidig erstatning for tab af erhvervsevne på 35 % i medfør af arbejdsskadesikringslovens dagældende § 17, stk. 3, blev tilsidesat ved Ankestyrelsens afgørelse af 21. februar 2017. Ankestyrelsen fandt herved, at tabet af erhvervsevnen kunne fastsættes til 35 %, men at erhvervsevnetabet var varigt. Parterne er enige om, at Ankestyrelsens vurdering heraf var korrekt. Herefter, og som sagen er oplyst, lægges det til grund, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 29. december 2015 var materielt forkert, idet der ikke skulle fastsættes en midlertidig løbende erstatning, men en endelig erstat-ning for varigt erhvervsevnetab.

Efter arbejdsskadesikringslovens dagældende § 27, stk. 4, omsættes en løbende erstatning til et kapitalbeløb på grundlag af ydelsens størrelse på omsætnings-tidspunktet. Omsætningstidspunktet er det tidspunkt, hvor kapitalbeløbet kan udbetales, hvilket i praksis er tilfældet, når der foreligger en endelig afgørelse om skadelidtes erhvervsevnetab. Det fremgår derudover, at omsætning af er-statning alene har virkning for fremtiden. Arbejdsskadesikringslovens dagæl-dende § 27, stk. 4, indeholdt ingen regulering af, hvordan omsætningen af er-statningen skulle ske i et tilfælde som det foreliggende, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har truffet afgørelse om en midlertidig løbende erhvervsevne-tabserstatning, og hvor Ankestyrelsen vurderer under den administrative re-kurs, at der er grundlag for at træffe en endelig afgørelse om erhvervsevnetab. Arbejdsskademyndighedernes daværende praksis i sådanne tilfælde er be-skrevet i bl.a. Ankestyrelsens principafgørelse 71-11 og til dels i forarbejderne til lov nr. 1541 af 12. december 2023. Det fremgår heraf bl.a., at arbejdsskademyndighederne administrerede den dagældende lov sådan, at der, såfremt en afgørelse om endelig erstatning for et erhvervsevnetab skulle træde i stedet for en tidligere truffet, materielt forkert afgørelse, skulle foretages en beregning af er-statningen ud fra forholdene på tidspunktet for den tidligere, forkerte afgørelse.

Ved lov nr. 1541 af 12. december 2023 blev § 27, stk. 4, ændret, og et nyt stk. 5 blev indsat i bestemmelsen. Det fremgår af de nugældende bestemmelser bl.a., at omsætningstidspunktet ved ændringer af en tidligere afgørelse om erstatning for tab af erhvervsevne, og hvor erstatningen efter den senere afgørelse omsæt-tes til et kapitalbeløb, skal fastsættes til datoen for den senere afgørelse. Det føl-ger af forarbejderne til loven, at formålet med de foreslåede ændringer var at præcisere, at kapitalerstatninger efter en ny behandling af en sag beregnes, så den altid alene dækker den fremadrettede periode fra tidspunktet, hvor kapita-lerstatningen endeligt fastsættes og udbetales, dvs. fra omsætningstidspunktet. For så vidt angår den hidtidige praksis på området fremgår det, at den hidtidi-ge praksis, som bl.a. udtrykt i Ankestyrelsens principafgørelse 71-11, ændres ved ændringen af § 27, stk. 4, og indsættelsen af den nye bestemmelse i stk. 5. Det fremgår endvidere af Beskæftigelsesministeriets høringsnotat af 4. oktober 2023 bl.a., at ministeriet i sit svar til navnlig Arbejdsmarkedets Erhvervssikring oplyste, at lovforslaget har til hensigt at sikre, at der ikke vil ske dobbeltkom-pensation ved afgørelser om omsætning af løbende erstatning til kapitalbeløb efter arbejdsskadesikringsloven i sager, hvor tilskadekomne efter gældende praksis modtager både en engangserstatning og en løbende erstatning for den samme periode.

Dommerne Sjöberg og Melchior udtaler herefter:

Vi finder efter det anførte, at ændringerne i medfør af lov nr. 1541 af 12. decem-ber 2023 til § 27, stk. 4, og indsættelsen af den nye bestemmelse i stk. 5, bygger på den forståelse, at arbejdsskademyndighedernes hidtidige praksis var hjemlet

af den dagældende arbejdsskadesikringslov, og at en lovændring som følge heraf var nødvendig for at imødegå denne praksis. Vi finder, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 6. marts 2017 var i overensstemmelse med den hidtidige praksis, og der findes herefter ikke fuldt tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i medfør af arbejdsskadesikringslovens dagældende § 27, stk. 4, burde have fastsat omsætningstidspunktet til tidspunktet for denne senere afgørelse eller i øvrigt til den 31. marts 2017, som påstået af Tryg Forsikring.

På denne baggrund, og da det i øvrigt ikke er godtgjort, at der ved Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse er anvendt usaglige eller ulovlige kriterier, tager vi Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings frifindelse påstand til følge.

Dommer Dybdahl udtaler:

Den situation, som er til prøvelse, er karakteriseret ved, at forsikringsselskabet efter en afgørelse fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, der fastsætter, at der som en midlertidig afgørelse om tab af erhvervsevne alene skal betales løbende erstatning, påklager afgørelsen med påstand om fastsættelse af en endelig afgørelse om erhvervsevnetab, men fortsætter med at betale den løbende erstatning, hvorefter Ankestyrelsen ændrer afgørelsen, idet Arbejdsmarkedets Erhvervssikring burde have fastsat erhvervsevnetabet endeligt. Herefter overlades det til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring at fastsætte det éngangsbeløb, som kapitalerstatningen udgør.

Jeg finder, at det er bedst stemmende med den ordning, som er fastlagt ved dagældende § 27, stk. 4, i arbejdsskadesikringsloven, at omsætningstidspunktet for fastsættelse af løbende erstatning til et kapitalbeløb i denne situation ikke fastsættes til tidspunktet for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings oprindelige afgørelse, men til det senere tidspunkt, hvor kapitalbeløbet beregnes. Med den løsning sikres det, at værdien af en erhvervsevnetaberstatning (i hvert fald i alt væsentligt) er den samme uanset den undladte kapitalisering fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, således at erstatningssøgende ikke forskelsbehandles, når denne fejl foreligger.

Praksis fra Højesteret vedrører ikke situationer som den foreliggende, men sager, hvor den skadelidte gør gældende at være blevet underkompenseret, og kan derfor efter min vurdering ikke føre til et andet resultat.

Herefter og da det af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i øvrigt anførte ikke kan føre til en anden afgørelse, voterer jeg for at tage Trygs principale påstand over for Arbejdsmarkedets Erhvervssikring til følge.

Der afsiges dom i overensstemmelse med stemmeflertallet.

Konklusion og sagsomkostninger

Landsretten tager herefter Ankestyrelsens og Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings frifindelsespåstande til følge.

Efter sagernes udfald skal Tryg Forsikring betale sagsomkostninger for landsretten, herunder til dækning af udgifter til advokatbistand med 55.000 kr. inkl. moms til Ankestyrelsen og 50.000 kr. ekskl. moms til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Ud over sagernes værdi er der ved fastsættelsen af beløbene til advokat taget hensyn til sagernes karakter og forløb.

THI KENDES FOR RET:

Ankestyrelsen frifindes.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring frifindes.

I sagsomkostninger skal Tryg Forsikring A/S inden 14 dage betale 55.000 kr. til Ankestyrelsen og 50.000 kr. til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Beløbene forrentes efter rentelovens § 8 a.

Publiceret til portalen d. 19-11-2024 kl. 10:00

Modtagere: Sagsøgte Ankestyrelsen, Sagsøger Tryg Forsikring A/S